

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΕΝΩΠΙΟΝ: Χ. Ι. Πογιατζή, Π.Ε.Δ.

Αριθμ. Αγωγής: 4587/08

- 1. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ,**
- 2. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ,**

ΕΝΑΓΟΝΤΕΣ

-και-

- 1. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ,**
- 2. ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΜΑΧΑΙΡΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΟΣ,**
- 3. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ ΜΟΝΗ ΜΑΧΑΙΡΑ,**
- 4. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ,**
- 5. ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,**

ΕΝΑΓΟΜΕΝΟΙ

Ημερομηνία: 11 Μαΐου, 2020

Εμφανίσεις:

Για Ενάγοντες: Χρίστος Κληρίδης και Κωνσταντίνος Κληρίδης για
Φοίβος, Χρίστος Κληρίδης, Ν. Πιριλλίδης & Συνεργάτες

Για Εναγόμενο 1: Μάριος Χαρτσιώτης και Χριστόφορος Ιωάννου για
Χρ. Ιωάννου ΔΕΠΕ

Για Εναγομένους 2 και 3: Θάλεια Ραφτοπούλου για Αλέκος
Ευαγγέλου & Σία Δ.Ε.Π.Ε.

Για Εναγόμενη 4: Λεωνίδας Γεωργίου, Μαρί-Νικόλ Γεωργίου

Για Εναγόμενο 5: Θεανώ Μαυρομουστάκη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Έντονη αντιδικία ακολούθησε την αλλαγή του τρόπου ζωής του υιού των Εναγόντων όταν, αρχικά, τέθηκε υπό δοκιμασία και τελικά εκάρη μοναχός στην Ιερά Μονή Μαχαιρά. Θεωρώντας τους Εναγομένους ως υπαίτιους για τα πιο πάνω, στο βαθμό που αποδίδουν στον καθένα απ' αυτούς, όπως αναλυτικά αναφέρεται στην Έκθεση Απαιτήσεως και καταγράφεται πιο κάτω, καταχώρισαν την παρούσα αγωγή.

Τόσο δε έντονη ήταν η αντιδικία που, ακόμη και στον τρόπο που αποκαλούσαν τον υιό των Εναγόντων οι διάδικοι, υπήρχε διάσταση. Οι μεν Ενάγοντες τον αποκαλούσαν με το κοσμικό του όνομα, «Θεοδούλου», οι δε Εναγόμενοι με το όνομα που έλαβε μετά που αυτός εκάρη μοναχός, ήτοι «Μοναχός Ιουστίνος». Για να μην διαφανεί ότι το Δικαστήριο, υιοθετεί οποιαδήποτε από τις 2, πιο πάνω, ονομασίες και προΐδεάζει το τελικό αποτέλεσμα, θα τον αποκαλεί ως «Υιό», όπως εξάλλου αναγράφεται και στις έγγραφες προτάσεις των διαδίκων.

Με την παρούσα αγωγή οι Ενάγοντες εξαιτούνται εναντίον των Εναγομένων:

- (Α) Γενικές και ειδικές αποζημιώσεις για παράβαση του ατομικού δικαιώματος για προστασία και διαφύλαξη και σεβασμό της οικογενειακής ζωής και περιουσιακού δικαιώματος των Εναγόντων.
- (Β) Δήλωση του Δικαστηρίου ότι το **Άρθρο 110, του Συντάγματος**, με το οποίο δίδεται το αποκλειστικό δικαίωμα στην Εκκλησία της Κύπρου ρύθμισης και διοίκησης των εσωτερικών αυτής υποθέσεων και της περιουσίας της, είναι αντίθετο με την **Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α)**.
- (Γ) Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η πρόνοια του **Καταστατικού Χάρτη της Αγιωτάτης Εκκλησίας της Κύπρου (2010) Άρθρα 66.6 και 66.7**, σύμφωνα με τα οποία μοναχός δεν μπορεί να αποχωρήσει από Μονή παρά μόνο όταν υπάρξει αποχρών λόγος και ότι δεν δικαιούται σε προσωπική περιουσία και/ή ότι υποχρεούται να την διανείμει και/ή μεταβιβάσει, είναι αντίθετη προς τις πρόνοιες των **Άρθρων 11, 13, 15 και 23 του Συντάγματος** και των αντίστοιχων **Άρθρων 5 και 8, της Ε.Σ.Δ.Α** και **Πρώτου Πρωτοκόλλου, Άρθρο 1 ως και 4ο Πρωτόκολλο, Άρθρο 2**, ως και Δήλωση του Δικαστηρίου ότι, η παράλειψη των αρχών της Κυπριακής Δημοκρατίας να ενεργήσει ως ανωτέρω, παραβιάζει τις πιο πάνω πρόνοιες.

- (Δ) Διάταγμα εμποδίζουν και/ή απαγορεύουν στους Εναγομένους 1-3 από του να κατακρατούν και/ή εμποδίζουν τον Υιό από του να ασκεί το δικαίωμα της ατομικής ελεύθερης διακίνησης όπου και όπως επιθυμεί και Διάταγμα διατάττον αυτούς όπως τον αφήσουν ελεύθερο.
- (Ε) Δήλωση του Δικαστηρίου ότι οι Εναγόμενοι 1-3, παρέβησαν το **Άρθρο 66, του Καταστατικού Χάρτη της Αγιοτάτης Εκκλησίας της Κύπρου**, εφόσον ο Υιός δεν διαμένει στην Ιερά Μονή Μαχαιρά αυτοβούλως και/ή κατόπιν ελεύθερης και ανεπηρέαστης επιλογής.
- (ΣΤ) Αποζημιώσεις για την παράβαση των ατομικών δικαιωμάτων των Εναγόντων και του υιού τους, για το ότι οι Εναγόμενοι 1-4, επηρέασαν ανεπίτρεπτα τον Υιό να μπει στην Ιερά Μονή Μαχαιρά και ήσκησαν τέτοια επιρροή σ' αυτόν, που αδυνατεί να ασκήσει από μόνος του τα δικαιώματά του και σχετικά Διατάγματα.
- (Ζ) Οποιαδήποτε άλλη παρεμφερή, δίκαιη/παρεμπιπτούσα θεραπεία το Δικαστήριο, ήθελε κρίνει πρέπουσα.
- (Η) Έξοδα και Φ.Π.Α.

Για τη συμπλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας, αναλώθηκαν πέραν των 50 δικασίμων, μερικές δε από αυτές ήταν πολύωρες. Μάρτυρες υπέστησαν πολύωρη, πολυήμερη, εξονυχιστική

και εξαντλητική αντεξέταση. Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι η κύρια εξέταση της Ενάγουσας 1 διήρκεσε 4 δικασίμους, ενώ η αντεξέτασή της, 8. Η κατάθεση του ΜΥ1, Υιού, ο οποίος είχε ετοιμάσει σχετική δήλωση 57 σελίδων ως μέρος της κύριας εξέτασής του, διήρκεσε συνολικά 9 δικασίμους από τις οποίες οι 8 ήταν για αντεξέταση. Επίσης, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εγείρονταν διαφόρων ειδών ενστάσεις.

Τα πιο πάνω, έχουν καταγραφεί για να υποδειχθεί ο όγκος της μαρτυρίας που έχει δοθεί, πολλές φορές αναλυτικότερη, λεπτομερέστερη και σχολαστικότερη. Το Δικαστήριο δεν έχει όμως την υποχρέωση να την καταγράψει σε όλη της την έκταση.

Όπως είναι νομολογημένο, το Δικαστήριο δεν είναι υποχρεωμένο να επαναλάβει το σύνολο της μαρτυρίας ή να αναφερθεί σε κάθε πτυχή της. Εκείνο που απαιτείται είναι ο ορθός προσδιορισμός των επίδικων θεμάτων, η σύνοψη του ουσιώδους μέρους της μαρτυρίας, ο συσχετισμός με τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα καθώς και η συνάρτηση της απόφασης με τα επίδικα θέματα και τα συμπεράσματα του Δικαστηρίου. Βλ., μεταξύ άλλων, **Chr. Zanettos Constructions Ltd v Phoenix Constructions Ltd (1998) 1 AAD 923**, **G. και K. Exclusive Fashions Ltd v Παπαδόπουλου κ.α (2001) 1 (Α) AAD 88, 92**, **Al Ittihad Al Watani κ.α. v Παπαδόπουλου (2000) 1 (Γ) AAD 1924, 1936-1937**. Εφαρμόζοντας τις εν λόγω αρχές, το Δικαστήριο θα αναφερθεί στα σημεία της μαρτυρίας που το ίδιο θεωρεί ως σημαντικά και καθοριστικά.

Η ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΣ

Καταγράφονται πιο κάτω τα σημαντικά σημεία και ισχυρισμοί της Ε/Α οι οποίοι αμφισβητούνται και δεν περιλαμβάνονται στην ενότητα «Μη Αμφισβητούμενα Γεγονότα», πιο κάτω.

1. Οι Ενάγοντες μετά του Υιού και της θυγατέρας τους, παραδοσιακά, και μέχρι την απομάκρυνση του Υιού από τον πυρήνα της οικογένειας, αποτελούσαν μία στενά συνδεδεμένη καθόλα οικογένεια, διατηρώντας τακτικές οικογενειακές επαφές και ζώντας, από κάθε άποψη, σαν αγαπημένη οικογένεια.

2. Κατά ή περί το έτος 2002, ο Εναγόμενος 1, με διάφορους τρόπους και επαφές, υποσχέσεις και ψυχολογική επιρροή και μεθόδους προσηλυτισμού, πέτυχε να προσηλυτίσει τον Υιό προς το μοναχισμό, με αποτέλεσμα ο Υιός να εισαχθεί στο Μοναστήρι Μαχαιρά με στόχο να αναδειχθεί σε μοναχό. Παρομοίως, ευθύνες φέρουν και οι Εναγόμενοι 2-4.

3. Συγκεκριμένα, ο Εναγόμενος 1, με την πρόφαση «ομιλιών» για προειδοποίηση των νέων από θρησκευτικές αιρέσεις ή άλλους κινδύνους που απειλούν τη νεολαία, εισχώρησε στο χώρο του Πανεπιστημίου Κύπρου.

4. Με τη βοήθεια συνεργατών του, ο Εναγόμενος 1, επέλεξε τον Υιό σαν «στόχο» και πέτυχε με διάφορους τρόπους να κερδίσει τη φιλία του. Παρουσιάστηκε στον Υιό ως προφήτης και μέντορας, ως γέροντας δάσκαλος ο οποίος προσέφερε τη λύση σε όλα τα

προβλήματα του Υιού, την εμπιστοσύνη του οποίου κέρδισε προσφέροντας του «ασφάλεια» και τη διασφάλιση του «πνευματικού» πατέρα.

5. Στη συνέχεια, ακολούθησαν εξομολογήσεις τακτικής φύσεως αλλά και εξαντλητικής μορφής διάφορες κολακείες, υποσχέσεις και νουθεσίες. Περαιτέρω, επιτεύχθη η καθυπόταξη του Υιού με νηστείες, αγρυπνία, πολύωρη προσευχή, ανάγνωση πατερικών βιβλίων και ο Υιός πείσθηκε να απόσχει από τα «κόσμια» και ότι με τον τρόπο αυτόν, ακολουθεί μία «σωστή πορεία», βάζοντας, επιτέλους, τάξη και πειθαρχία στην πνευματική του ζωή.

6. Σταδιακά, ο Υιός απεκόπη κατά την περίοδο 2002-2007 από τις κοινωνικές δραστηριότητες του, τον αθλητισμό, το δεσμό του και την οικογένειά του. Στον Υιό, δημιουργήθηκαν ενοχές με αποτέλεσμα να του υποδειχθεί ότι μόνο ο «Γέροντας» (Εναγόμενος 1), με την πορεία που είχε συστήσει στον Υιό, μπορούσε να τον σώσει. Δημιουργήθηκαν φαντασιώσεις στον Υιό, δαίμονες και η μόνη ενδεδειγμένη θεραπεία που του υπεδείχθη, είναι ο μοναχισμός και για να συγχωρεθεί ο Υιός από τις δικές του αμαρτίες, των γονέων του και των απογόνων της οικογένειάς του, μέχρι 7^{ης} γενεάς.

7. Με έντεχνο τρόπο επιτεύχθη ο πλήρης έλεγχος της σκέψης του Υιού και του περιβάλλοντός του, με αποτέλεσμα να επιτευχθεί ο στόχος απομάκρυνσης του Υιού από την οικογένειά του και τον πυρήνα της οικογένειάς του και να ασπασθεί το μοναχισμό όπου οι συνθήκες διαβίωσης είναι αναχρονιστικές και απάνθρωπες. Μεταξύ άλλων, απαγορεύεται η έξοδος από το Μοναστήρι,

παρακολουθούνται οι επισκέψεις και οι συνομιλίες με τους γονείς του αλλά και συγγενικά πρόσωπα. Ο δε Υιός υπεβλήθη σε ειδική ενδυμασία, διατροφή και συνεχίζει να υποβάλλεται σε συνεχή συστηματική στέρηση ύπνου και σε υποβολή ότι θα πρέπει να μεταβιβάσει την περιουσία του στο Μοναστήρι.

8. Είναι η θέση των Εναγόντων ότι, με τις πράξεις και/ή παραλείψεις των Εναγομένων, οι Ενάγοντες έχουν υποστεί ζημία καθότι παραβιάστηκαν τα ατομικά δικαιώματά τους όπως αυτά κατοχυρώνονται από το **Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας**, τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και την **Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΣΔΑ)**. Σχετικές λεπτομέρειες εξειδικεύονται στην E/A.

9. Οι Ενάγοντες ισχυρίζονται ότι, ο Υιός, σαν αποτέλεσμα πλήσης εγκεφάλου και προσηλυτισμού, ουσιαστικά κατακρατείται ενάντια στη γνήσια ελεύθερη βούληση του από τους Εναγομένους 1-4, στη Μονή Μαχαιρά ως δόκιμος και επί δοκιμασία μοναχός και τούτο παρά τη θέλησή του.

10. Περαιτέρω, οι Ενάγοντες ισχυρίζονται ότι, η Κυπριακή Δημοκρατία, δια των θεσμικών οργάνων της παρέλειψε να συστήσει οποιαδήποτε νομοθεσία ή νομοθετικά μέτρα ή πρακτικές ή διοικητικά μέτρα με τα οποία να κατοχυρώνεται το δικαίωμα στην οικογενειακή ζωή όπως τούτο κατοχυρώνεται από το **Άρθρο 15, του Συντάγματος** και την **ΕΣΔΑ**.

ΟΙ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ

Με χωριστές Υπερασπίσεις από τους δικηγόρους που τους εκπροσωπούν, αλλά με κοινή γραμμή οι Εναγόμενοι αρνούνται την απαίτηση στο σύνολό της. Ήγειραν διάφορες προδικαστικές ενστάσεις οι οποίες όμως δεν αντιμετωπίστηκαν και αποφασίστηκαν στο προδικαστικό στάδιο της διαδικασίας.

Θεωρούν τους ισχυρισμούς των Εναγόντων ως ανεδαφικούς και ισχυρίζονται ότι ο Υιός αυτόβουλα και/ή συνειδητά και/ή με πλήρη επίγνωση των αποφάσεών του επέλεξε και/ή αποφάσισε να αλλάξει τρόπο ζωής και να γίνει μοναχός. Επιπρόσθετα αρνούνται τη συμπεριφορά που οι Ενάγοντες αποδίδουν στους Εναγομένους 1-4.

ΜΗ ΑΜΦΙΣΒΗΤΟΥΜΕΝΑ ΓΕΓΟΝΤΑ

Για το πιο κάτω έχει προσαχθεί μαρτυρία η οποία δεν έχει αμφισβητηθεί:

1. Οι Ενάγοντες είναι αντρόγυνο και έχουν 2 παιδιά, τον Υιό και τη θυγατέρα τους, Θεοδούλου (ΜΕ6).
2. Ο Εναγόμενος 1 είναι ο Μητροπολίτης Λεμεσού (στο εφεξής «ο Γέροντας»).
3. Ο Εναγόμενος 2 είναι ο Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Μαχαιρά η οποία λειτουργεί συμφώνως του **Καταστατικού Χάρτη της Αγιωτάτης Εκκλησίας της Κύπρου, (1979 και τώρα 2010 (Τ.3)**.
4. Η Εναγομένη 3, είναι η Μονή Μαχαιρά.

5. Η Εναγομένη 4, είναι η Εκκλησία της Κύπρου.
6. Οι Εναγόμενοι 1-4 είναι φυσικά και/ή νομικά πρόσωπα που υφίστανται δυνάμει του **Καταστατικού Χάρτη της Αγιοτάτης Εκκλησίας της Κύπρου** και δυνάμει του **Άρθρου 110, του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.**
7. Ο Εναγόμενος 5, είναι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, υπεύθυνος για τις πράξεις και/ή παραλείψεις των υπαλλήλων, υπηρετών και/ή αρχών της Δημοκρατίας δυνάμει του **Συντάγματος** και/ή προνοιών του **Περί Δικαστηρίων Νόμου, 14/1960.**
8. Ο Υιός γεννήθηκε στη Λευκωσία στις 29.9.1973 και είχε βαφτιστεί με το κοσμικό όνομα
9. Φοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο Αγίων Ομολογητών, στο Γυμνάσιο Έγκωμης και στο Λύκειο Κύκκου Β, όπου ακολούθησε τον Οικονομικό Κλάδο Σπουδών, αποφοιτώντας πάντοτε με βαθμό «Άριστα».
10. Υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία όπου έτυχε του βαθμού του Ανθυπολοχαγού Πεζικού, οπότε και απολύθηκε το Σεπτέμβριο, 1993.
11. Μεταξύ των ετών 1993-1996 φοίτησε στο University of Essex, Αγγλίας όπου τον Ιούνιο, 1996, αποφοίτησε παίρνοντας τον τίτλο Bachelor of Arts in Economics with Honours.
12. Τον Οκτώβριο, 1996, άρχισε τη φοίτησή του στο London School of Economics, με σκοπό την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου Master in Economics (MSc).
13. Τον Φεβρουάριο, 1997, κατά τη διάρκεια της πιο πάνω φοίτησής του, ο Υιός ασθένησε με πυώδεις αμυγδαλές, μόλυνση που ήταν πολύ σοβαρή και χρειάστηκε σχεδόν ένα μήνα για να

αναρρώσει. (Τελικά, επειδή το πρόβλημα αυτό ξαναπαρουσιάστηκε, στις αρχές του 2000 υπεβλήθηκε σε εγχείρηση αφαίρεσης αμυγδαλών).

14. Τον Ιούνιο, 1997, ο Υιός, παρά το γεγονός ότι είχε καταφέρει να συμπληρώσει επιτυχώς τη μεταπτυχιακή διατριβή του, απέτυχε στις τελικές εξετάσεις σε δύο από τα 4 μαθήματα, γι' αυτό έπρεπε, με βάση τους κανονισμούς του πανεπιστημίου, την επόμενη χρονιά να παρακαθίσει σε 3 από τα 4 μαθήματα.
15. Τον Σεπτέμβριο, 1997, ο Υιός επέστρεψε στο Λονδίνο, με σκοπό να παρακολουθήσει ξανά τα μαθήματα για το πιο πάνω μεταπτυχιακό. Ταυτόχρονα, τον Οκτώβριο, 1997, εξελέγη Γενικός Γραμματέας της φοιτητικής παράταξης «Πρωτοπορία Ηνωμένου Βασιλείου». Τελικά όμως, απέτυχε στις εξετάσεις για δεύτερη φορά και τον Ιούλιο, 1998, επέστρεψε στην Κύπρο.
16. Τον Ιανουάριο, 1999, ο Υιός προσελήφθη στη δημόσια εταιρεία Louis Cruise Lines PLC, όπου τού ανατέθηκε να συστήσει και οργανώσει το τμήμα πληρωμών που, μέχρι τότε, δεν υπήρχε.
17. Τον Αύγουστο, 2000, παραιτήθηκε από την πιο πάνω εταιρεία, αφού προηγουμένως, από τον Μάιο, 2000, είχε γίνει δεκτός στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Master in Finance του Πανεπιστημίου Κύπρου, σε καθεστώς διετούς φοίτησης. Τον Σεπτέμβριο, 2000, εντάχθηκε στο πιο πάνω πρόγραμμα, από όπου απεφοίτησε τον Ιούνιο, 2002, ενώ κατά τη διάρκεια του δεύτερου έτους της φοίτησής του, δούλεψε παράλληλα στο Πανεπιστήμιο Κύπρου ως βοηθός διαφόρων καθηγητών, όπως και σε μία επενδυτική θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Αναπτύξεως, ως Χρηματοοικονομικός Αναλυτής.

18. Μετά την απόκτηση του MSc τον Ιούνιο, 2002, εντάχθηκε στο διδακτορικό πρόγραμμα το Σεπτέμβριο του ίδιου έτους.
19. Στις 27 Ιουλίου, 2007, σε ηλικία 34 ετών, ο Υιός εισήλθε στην Ιερά Μονή Μαχαιρά ως δόκιμος μοναχός, ενώ ταυτόχρονα εργαζόταν στη διδακτορική διατριβή του.
20. Στις 7 Μαΐου, 2008, του απονεμήθηκε ο Διδακτορικός Τίτλος στα Χρηματοοικονομικά από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Κύπρου.
21. Στις 7 Απριλίου, 2009, ο Υιός είχε την τελετή της «ρασοφορίας» κατά την οποία ενδύθηκε τα μοναχικά ενδύματα, ήτοι κατά τη μοναχική ορολογία, «έβαλε ράσα». Ακολούθως, στις 12 Οκτωβρίου, 2009, έλαβε τη λεγόμενη «ρασοευχή» όπου και πήρε το μοναχικό του όνομα.
22. Στις 14 Νοεμβρίου, 2013, σε ηλικία 40 ετών, έλαβε το μεγάλο και αγγελικό σχήμα κατά την ακολουθία της μοναχικής κουράς.

MARTYRIA ENAGONTΩN

Για την πλευρά των Εναγόντων κατέθεσαν συνολικά 10ME, ως ακολούθως:

- (α) η οικογένεια του Υιού, ήτοι οι Ενάγων 1 (ME4), Ενάγουσα 2 (ME1), γονείς του, και η αδελφή του (ME6),
- (β) 2 γονείς οι οποίοι βρίσκονται στην ίδια θέση με τους Ενάγοντες με τα παιδιά τους να ακολουθούν το μοναχισμό (ME2 και 3),

- (γ) ένας πρώην μοναχός (ME5),
- (δ) 3 φίλοι του Υιού (ME7, 9 και 10),
- (ε) ένας ψυχολόγος (ME8).

Η **ME1, Θεοδούλου**, Ενάγουσα 2, είναι η μητέρα του Υιού. Περιέγραψε τον υιό της, πριν ακολουθήσει το μοναχισμό, ως άτομο με έντονη προσωπικότητα, με μεγάλες φιλοδοξίες και με ψηλούς επαγγελματικούς στόχους. Είχε έντονη δραστηριότητα, ενόσω φοιτούσε στο Πανεπιστήμιο, ήταν πρόεδρος σε φοιτητικές οργανώσεις. Ήταν η ψυχή της παρέας, γλεντζές, χορευτής, με αίσθηση του χιούμορ. Του άρεσαν τα ριψοκίνδυνα σπορ όπως, πυγμαχία, καταδύσεις, άρση βαρών, κυνήγι, σκοπευτήριο, ράλλυ με αυτοκίνητα. Είχε έντονη κοινωνική ζωή. Του άρεσε το καλό φαγητό, το καλό ποτό, σύχναζε σε μπαράκια με φίλους όπου διασκεδάζαν, μέχρι τις πρωινές ώρες. Δεν είχε οποιαδήποτε σχέση με θέματα θρησκείας. Πήγαινε Εκκλησία μόνο κατά τις μέρες της Μεγάλης Εβδομάδας.

Σε όλη τη διάρκεια της φοιτητικής του ζωής, ερχόταν ανελλιπώς στην Κύπρο στις διακοπές (Χριστούγεννα, Πάσχα, καλοκαίρι), για να περάσει τις γιορτές με την οικογένεια του, και αντιμετώπιζε με υπευθυνότητα και σοβαρότητα όλα τα θέματα και προβλήματα που την αφορούσαν. Ιδιαίτερο δεσμό είχε με τον πατέρα του τον οποίο είχε πρότυπο. Συζητούσε τα πάντα μαζί του. Ήταν περήφανος γι' αυτόν, τον θεωρούσε φίλο.

Ο Υιός, ξεχώριζε πάντα με τη δυναμική του παρουσία. Έκανε σχέσεις με κοπέλες κατά καιρούς, μέχρι που γνώρισε την κοπέλα του, με την οποία διατηρούσε σοβαρό δεσμό. Όπως η κοπέλα είπε στη μάρτυρα, λογάριαζαν να παντρευτούν. Τον δεσμό όμως αυτόν, τον διέλυσε ο Υιός μετά από προτροπή του Γέροντα.

Από την ημέρα που ο Γέροντας μπήκε στη ζωή του Υιού, περίπου αρχές του 2001, διέβρωσε όλες τις ενέργειες και αποφάσεις του. Από συνομιλίες που η μάρτυρας είχε με τον Υιό, αλλά και από τις εμπειρίες που βίωσε, ο Γέροντας εισχώρησε τόσο ύπουλα στη ζωή του, που επηρέασε όλη τη μετέπειτα εξέλιξή του. Τον απομάκρυνε από την οικογένειά του και όχι μόνο. Τον έστρεψε ριζικά εναντίον της. Ο Υιός, έπαυσε να είναι ο «Γιώργος». Είναι, έκτοτε, το προϊόν των Εναγομένων 1-3. Έφθασε στο σημείο να μην κάνει οτιδήποτε χωρίς να του το πει ο Γέροντας.

Ακολούθως, η μάρτυρας περιέγραψε τη συνεχή αλλαγή στη συμπεριφορά και στάση του Υιού, τόσο γενικά, όσο και έναντι της δικής του οικογένειας αναφέροντας, χαρακτηριστικά, κάποια κομβικά σημεία. Αυτά, έχουν ως ακολούθως:

1. Κατά την περίοδο 2000-2001 που ο Υιός άρχισε το μεταπτυχιακό του στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, ο Γέροντας έδιδε εκεί ομιλίες. Στις αρχές 2002, μετά από περίπου 2 χρόνια προσηλυτισμού, ο Υιός έδειξε μία απότομη μεταστροφή προς την Εκκλησία και τη θρησκευτική μας παράδοση.

2. Το πρώτο δείγμα ήταν την παραμονή Πρωτοχρονιάς 2001-2002 όταν ο Υιός ανέφερε στη μάρτυρα ότι δεν θα πήγαινε στο σπίτι το βράδυ, όπως συνήθιζαν τόσα χρόνια, αλλά θα πήγαινε «αγρυπνία». Ήταν μια κίνηση πρωτόγνωρη που δεν ταίριαζε με τα τότε ενδιαφέροντα, ούτε με τη μέχρι τότε συμπεριφορά του.

3. Ακολούθως, ο Υιός ζητούσε από τη μητέρα του να νηστεύουν μαζί, να πηγαίνουν εκκλησία, αγρυπνία, να προσεύχονται, να εξομολογούνται, να κοινωνούν. Της σύστησε «σωστό» πνευματικό για τακτική εξομολόγηση. Ερχόταν κάθε μέρα στο σπίτι και μιλούσαν, συζητούσαν, έλεγε τις απόψεις του Γέροντα. Με κάποιες από τις απόψεις αυτές, η μάρτυρας συμφωνούσε, με άλλες διαφωνούσε. Όμως αρχικά, ο Υιός δεχόταν και την άποψη της μητέρας του. Της έφερνε μαγνητοσκοπημένες ομιλίες του Γέροντα, διάφορα έντυπα, βιβλία, εικόνες. Της διηγόταν επισκέψεις σε μοναστήρια με πνευματικούς γέροντες, της μιλούσε για την «ευλογία» της τακτικής «σωστής» εξομολόγησης, τη «σωστή» νηστεία, αυτήν που σύστηνε ο Γέροντας. Της μιλούσε για τη ζωή του Γέροντα, για το κομποσχοίνι. Μαζί επισκέφτηκαν «γέροντα άγιο» όπως τον περιέγραψε, για να πάρουν την ευχή του. Μιλούσε με πάθος και ενθουσιασμό για γέροντες, αγίους που, μετά από συγκεκριμένο τρόπο ζωής, μετά από πολύωρη μονολεκτική προσευχή, μέσα στην υπακοή και τη μετάνοια, κατάφερναν να βγαίνουν έξω από το σώμα τους και να επικοινωνούν με το Θεό.

(4) Ολόκληρη την Αγία Εβδομάδα, αλλά και την Κυριακή του Πάσχα, τον Απρίλιο, 2002, ο Υιός την πέρασε στην Μονή Μαχαιρά,

φιλοξενούμενος του Γέροντα και του τότε Ηγουμένου, Αρσένιου. Όταν επέστρεψε, ήταν αλλαγμένος, τρομοκρατημένος, πανικόβλητος.

(5) Ακολούθησε περίοδος που ο Υιός ήταν φορτωμένος με αρνητικά συναισθήματα που δεν επηρέαζαν μόνο τον ίδιο, αλλά μεταδίδοντο σε όλη την οικογένεια, στην οποία προκαλείτο άγχος, φόβος, αγωνία, διαφωνίες μαζί του, θυμός και αντιπαραθέσεις.

Μία μέρα, πανικόβλητος ανέφερε στη μητέρα του ότι είχε δει το δαίμονα, επιμένοντας ότι, αυτό συμβαίνει σε χαρισματικούς ανθρώπους, όπως του είχε αναφέρει ο Γέροντας. Άλλη φορά της είπε ότι, κατά τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους, όσοι ήθελαν να ακολουθήσουν το Χριστό και οι γονείς τους αντιδρούσαν γιατί ήσαν ειδωλολάτρες, αυτοί τους σκότωναν.

Όταν κατά τις συζητήσεις μεταξύ τους η μάρτυρας τον έφερνε μπροστά σε αδιέξοδα και δεν μπορούσε να βρει απαντήσεις, επανερχόταν την επομένη και της έφερνε την απάντηση.

Η εξωτερική εμφάνιση του Υιού, άλλαξε. Άφησε γένια, φορούσε μόνο μαύρα ρούχα. Κάθε Κυριακή πήγαινε σε συγκεκριμένες εκκλησίες, αυτές που ήταν προσκείμενες προς το Γέροντα. Στην «αδελφότητα» όπως έλεγε. Άκουγε μόνο ψαλμούς, διάβαζε πατερικά βιβλία, έκανε πολύωρη προσευχή με κομποσκοίνι, μετάνοιες, κοινωνούσε κάθε Κυριακή. Σταμάτησε να τρώει κρέας.

Διέλυσε το δεσμό του που ήταν σοβαρός. Όπως δε ανέφερε στη μάρτυρα, ο Γέροντας τον είχε συμβουλευσει ότι ήταν νωρίς να σκεφτεί

το γάμο. Επίσης μετά την «πνευματική πορεία» με το Γέροντα, δεν επιθυμούσε την ερωτική πράξη.

(6) Στις 13 Οκτωβρίου, 2002, ο Υιός ανακοίνωσε στην οικογένειά του ότι ήθελε να περάσει τα Χριστούγεννα στο Άγιο Όρος, στη Μονή Βατοπεδίου. Ήθελε να πάρει την ευχή του «παππού» του, όπως είπε, του Γέροντα Ιωσήφ Βατοπεδινού, ο οποίος ήταν πνευματικός πατέρας, του δικού του πνευματικού πατέρα, Εναγομένου 1 και επομένως, παππούς του. Σκεφτόταν, μάλιστα, να διαλύσει ό,τι είχε απομείνει από τη ζωή του (οικογένεια, σπουδές) και να πάει να καθίσει κοντά στον «παππού» του, μέχρι να λάβει «χάρη» Αγίου Πνεύματος. Η μάρτυρας τότε επικοινωνήσε με το Γέροντα, ο οποίος αρνήθηκε τα πάντα με τη δικαιολογία ότι ο Υιός είναι ενήλικας και μπορούσε να κάνει ό,τι ήθελε. Την επομένη, ο Υιός τής επιτέθηκε λεκτικά λέγοντάς της ότι δεν είχε δικαίωμα να μιλήσει στο Γέροντα. Μάλιστα την κατηγορήσε ότι είχε μπει ο δαίμονας μέσα της.

Μετά από λίγες μέρες, η μάρτυρας έπεισε τον Υιό να συζητήσουν το θέμα. Όπως τής εξήγησε, προσπαθούσε να μπει σε μια πνευματική πορεία και ο Γέροντας τον δυναμώνει. Ο δαίμονας όμως μπαίνει μέσα στη μητέρα του για να την αποδυναμώσει. Δεν κτυπούσε την ίδια, αλλά το δαίμονα που είχε μέσα της.

Η μάρτυρας, τότε, επικοινωνήσε με τον τότε Μητροπολίτη Πάφου Χρυσόστομο και σημερινό Αρχιεπίσκοπο, ο οποίος εξέφρασε μεν τις απόψεις του αλλά τής ανέφερε ότι, ήταν δύσκολο να την βοηθήσει γιατί το Καταστατικό της Εκκλησίας και οι νόμοι της Κύπρου, δεν του το επιτρέπουν.

Τελικά ο Υιός αποφάσισε να μην φιλοξενηθεί στη Μονή Βατοπεδίου, αλλά στη Μονή Μαχαιρά. Η μάρτυρας τότε επικοινωνήσε με τον τότε Ηγούμενο της Ιεράς Μονής Μαχαιρά, Αρσένιο από τον οποίο δεν βρήκε κατανόηση, ενώ και πάλι ο Υιός την επίπληξε γι' αυτή της την ενέργεια.

(7) Τον Ιανουάριο, 2003, ο Υιός άρχισε διδακτορικό στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Συνέχισε όμως να είναι ένα «από τα παιδιά του Αθανάσιου» για τον οποίο μιλούσε με πάθος.

(8) Στις 22 Ιανουαρίου, 2003, η μάρτυρας και ο Υιός, συνάντησαν τον Γέροντα.

(9) Στις 23 Ιανουαρίου, 2003, η μάρτυρας έπεισε τον Υιό να επισκεφθεί το Δρα Καριόλου όπου στις 5 Φεβρουαρίου, 2003, μετά από αίτημα του γιατρού, τον επισκέφθηκαν μαζί με τον Υιό.

Μετά από αυτό, ο Υιός αποξενώθηκε εντελώς από τη μάρτυρα. Δεν πήγαινε καθόλου στο σπίτι τους, δεν της μιλούσε στο τηλέφωνο. Όταν τελικά μίλησαν στο τηλέφωνο, αρνήθηκε να ξαναεπισκεφθεί τον Δρα Καριόλου. Η ίδια όμως, συνέχισε να συμβουλευεται το γιατρό. Επιπρόσθετα, στις 15 Ιουλίου, η ίδια επισκέφθηκε την ψυχολόγο Βύζακου.

(10) Μετά τα πιο πάνω, η μάρτυρας και ο Υιός δεν είχαν οποιαδήποτε επικοινωνία μέχρι τις 20 Ιανουαρίου, 2004, οπότε η μάρτυρας έχασε τον πατέρα της. Μετά την κηδεία, ο Υιός άρχισε σιγά σιγά να επιστρέφει στην οικογένεια. Έπαιρνε τηλέφωνο τη μάρτυρα,

επισκεπτόταν πιο συχνά τον πατέρα του, μιλούσαν, συζητούσαν, τού έλεγε τα μελλοντικά του σχέδια. Σύχναζε σε οικογενειακές συγκεντρώσεις, πήγαινε στο σπίτι της οικογένειας όλο και πιο συχνά, έβγαλε το μαύρο πουκάμισο, ξαναβρήκε παλιούς φίλους, έκανε επισκέψεις, σε θείους και ξαδέλφια.

(11) Το 2006, βρήκε τον Υιό, φανατικό υποστηρικτή του Εναγομένου 1 για το αρχιεπισκοπικό αξίωμα και να είναι στο επιτελείο του. Παρά την απογοήτευση για το αποτέλεσμα, ο Υιός ξαναβρήκε το ρυθμό στη ζωή του.

(12) Αρχές 2007, ο Υιός μίλησε με τον πατέρα του (ME4) για τις προοπτικές που είχε για εργοδότηση. Υπολόγιζε ότι μέχρι το τέλος του 2007 θα τέλειωνε το διδακτορικό και σκεφτόταν να ακολουθήσει ακαδημαϊκή καριέρα.

(13) Όμως, στις 2 Ιουλίου, 2007, ανακοίνωσε στον πατέρα του ότι διέκοψε το διδακτορικό. Τώρα ήταν έτοιμος να ακολουθήσει το μοναχισμό. Ήρθε «η κλήση». Την βεβαίωσε ο Γέροντας. Ήταν πλέον έτοιμος και σίγουρος.

Η μάρτυρας τού μίλησε στο τηλέφωνο και τον έπεισε να επισκεφθεί την οικία τους για να μιλήσουν. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, όταν τον είδε τρόμαξε αφού είχε αλλάξει η όψη του και ήταν ολόχλωμος, με τον τρόπο ζωγραφισμένο στο πρόσωπό του. Προσπάθησε μάταια να του μιλήσει αλλά ήταν ανένδοτος, αναφέροντας ότι έβλεπε στο μέλλον μία αγιοσύνη που επερχόταν μόνο με τυφλή υπακοή στο Γέροντα.

(14) Μετά από εισήγηση της μάρτυρος, ο Υιός επισκέφθηκε μαζί με τον πατέρα του τον Δρα Καριόλου την Πέμπτη, 19 Ιουλίου, 2007. Ακύρωσε όμως τα επόμενα ραντεβού πήγε στη Μονή Μαχαιρά και παρέμεινε εκεί.

(15) Η μάρτυρας συναντήθηκε με τον Υιό στη Μονή Μαχαιρά ο οποίος τής ανέφερε ότι ο Γέροντας του είχε πει ότι το διδακτορικό ήταν το «διακόνημά» του. Γι' αυτό πηγαινοερχόταν από τη Μονή στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, σχεδόν κάθε μέρα.

(16) Στις 10 Οκτωβρίου, 2007, ο Υιός διευθέτησε συνάντηση των Εναγόντων με το Γέροντα στη Μητρόπολη Λεμεσού. Ο Ενάγων 1 παρακάλεσε το Γέροντα να πείσει τον Υιό να κατεβεί στη Μητρόπολη και να ασχοληθεί με την οικονομική διαχείριση, χωρίς μισθό. Ο Γέροντας υποσχέθηκε ότι θα το προσπαθούσε αλλά εξέφρασε επιφυλάξεις στο κατά πόσο θα το πετύχαινε.

(17) Στις 28, Οκτωβρίου, 2007, οι Ενάγοντες επισκέφθηκαν τον Υιό στη Μονή Μαχαιρά αλλά αυτός οργισμένος, «τούς πέταξε έξω» λέγοντάς τους ότι δεν μπορούσαν να επεμβαίνουν στη ζωή του.

(18) Δεκαπέντε μέρες αργότερα η μάρτυρας, με την αδελφή της, επισκέφθηκαν τον Υιό στη Μονή. Τis δέχθηκε ως να μην είχε προηγηθεί το πιο πάνω περιστατικό και τους μίλησε για τη ζωή του στη Μονή. Όταν η μάρτυρας τον ρώτησε τι σκόπευε να κάμει με το διδακτορικό, αυτός τής ανέφερε ότι στη Μονή δεν έχουν αξία τα πτυχία και τα διπλώματα. Εκεί μετρά μόνο η ευχή του Γέροντα που

έρχεται με την υπακοή. Η ευχή του Γέροντα έχει μεγαλύτερη αξία από το διδακτορικό. Είναι ευλογία Θεού.

(19) Ακολούθως η μάρτυρας περιέγραψε με χρονολογική σειρά κάποια γεγονότα που επεσυνέβησαν κατά τις επισκέψεις της στη Μονή, τις αντιδράσεις του Υιού, το πώς αντέδρασε μετά την καταχώριση της παρούσας αγωγής αλλά και συναντήσεις της με διάφορους αρμόδιους φορείς. Κατέθεσε ως **T.1**, Επιστολή της ημερ. 23/7/2011 την οποία απέστειλε προς τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου.

Κατέθεσε επίσης ως **T.2**, box file 393 χειρόγραφων σελίδων τα οποία η ίδια η μάρτυρας κατέγραψε και οι οποίες εμπεριέχουν ομιλίες του Γέροντα. Οι εν λόγω ομιλίες μεταφέρθηκαν από 2 ψηφιακούς δίσκους τους οποίους, σύμφωνα με τη μάρτυρα τους της είχε δώσει κατά το έτος 2010 δόκιμος μοναχός της Ιεράς Μονής Μαχαιρά. Είναι ομιλίες που έκανε ο Γέροντας σε συνάξεις μοναχών και/ή υποψηφίων μοναχών από το 1993, που είχε γίνει Ηγούμενος στην Ιερά Μονή Μαχαιρά, μέχρι και το 2009. Σημειώνεται ότι από πλευράς Εναγομένων 1-3 και 5 ηγέρθηκαν ενστάσεις στην κατάθεση του **T.2** και η κατάθεση του έγινε δεκτή μετά από Ενδιάμεση Απόφαση του Δικαστηρίου ημερ. 6/10/2016.

Κατατέθηκε επίσης ως **T.3** ο Καταστατικός Χάρτης της Αγιοτάτης Εκκλησίας της Κύπρου (2010).

Από τον Ιούλιο, 2007, που ο Υιός εισήχθη στη Μονή Μαχαιρά, η μάρτυρας θεωρεί ότι η οικογένειά της ακρωτηριάστηκε. Ο τρόπος που έφυγε, η ανεξήγητη, αδικαιολόγητη συμπεριφορά των αρμοδίων

της Μονής, τραυμάτισαν και διέλυσαν τον οικογενειακό δεσμό. Από τότε, είναι ως να μην υπάρχει ο Υιός, εφόσον οι επισκέψεις του στην οικογένεια είναι σχεδόν ανύπαρκτες. Εξαιρέση αποτελούσαν η παρουσία του στην κηδεία της γιαγιάς του, μητέρας της μάρτυρος, τον Ιούλιο, 2012, επίσκεψη στον πατέρα του στο Νοσοκομείο όταν νοσηλευόταν μετά από καρδιακό επεισόδιο και μία επίσκεψη στην οικία της οικογένειας. Οι δε επισκέψεις της οικογένειας του στη Μονή γίνονται μόνο σε τακτικές μέρες και ώρες, ενώ η τηλεφωνική επικοινωνία είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

Ο **ME2, Νεάρχου**, είναι συνταξιούχος, από την Πάφο και Πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Συγγενών και Φίλων Μοναχών.

Κατέθεσε ότι, ανέλαβε πρωτοβουλία για ίδρυση του Συνδέσμου, γιατί, από τη μία έχει παιδί που είναι μοναχός στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου από το Δεκέμβριο, 2001, και, από την άλλη γιατί και οι γονείς και άλλων μοναχών πίστευαν ότι η συλλογική δράση θα δημιουργούσε καλύτερες προοπτικές για την αντιμετώπιση του κοινού προβλήματος.

Ο Σύνδεσμος, ιδρύθηκε το 2003 και ενεγράφη στο σχετικό μητρώο του Υπουργείου Εσωτερικών το 2004. Έχει δε 24 μέλη, όλοι γονείς μοναχών. Οι μοναχοί των οποίων οι γονείς είναι μέλη, είναι 15.

Ο Σύνδεσμος ενημέρωσε όλες τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Εκκλησίας με Επιστολές (**T.6**, δέσμη σχετικών επιστολών μεταξύ των ετών 2005-2012) και προσωπικές συναντήσεις με τους αρμοδίους όπου το σχετικό αίτημα,

γινόταν δεκτό. Παράλληλα, ζητήθηκε η διεξαγωγή ανεξάρτητης έρευνας από ειδικούς επιστήμονες προκειμένου να εκτιμηθεί η έκταση του προβλήματος και να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις επί των θυμάτων και των οικογενειών τους, καθώς και η λήψη όλων των απαραίτητων διορθωτικών μέτρων, με βάση την εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία για τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Η αντίδραση των αρμοδίων στα συνεχή αιτήματα του Συνδέσμου, δεν ήταν ικανοποιητική γι' αυτό και ορισμένοι γονείς, μέλη του Συνδέσμου, μεταξύ των οποίων είναι και ο μάρτυρας αποφάσισαν να διεκδικήσουν επίλυση του προβλήματος, μέσω της Κυπριακής δικαιοσύνης με καταχώριση χωριστών αγωγών.

Η **ΜΕ3, Νικολάου**, είναι μητέρα μοναχού ο οποίος γεννήθηκε το 1981 και από το 2003 βρίσκεται στην Ιερά Μονή Μαχαιρά.

Μετά από υποβολή ένστασης εκ μέρους των Εναγομένων, την οποία αποδέχθηκε το Δικαστήριο με Ενδιάμεση Απόφαση ημερ. 18/5/2017, δεν επιτράπηκε η εισαγωγή όλης της μαρτυρίας η οποία επιχειρείτο να εισαχθεί με το **Έγγραφο Γ**, που σκοπεύτο να ήταν μέρος της κύριας εξέτασής της, αλλά μέρους αυτού.

Έτσι η μαρτυρία της περιορίστηκε σε ένα περιστατικό το οποίο επεσυνέβη κατά το έτος 2011 όταν η ίδια και η Ενάγουσα 2, είχαν επισκεφθεί την Ιερά Μονή Μαχαιρά. Η υπόθεση οδηγήθηκε στο Δικαστήριο με την ίδια ως κατηγορουμένη και μετέπειτα την καταδίκη της.

Ο **ΜΕ4, Θεοδούλου**, είναι ο Ενάγων 1 και πατέρας του Υιού. Με την κατάθεσή του στο Δικαστήριο, εν πολλοίς, επανέλαβε τη μαρτυρία της συζύγου του, Ενάγουσας 2 – ΜΕ1. Στο βαθμό που γίνεται αυτό, δεν θα παρατεθεί για δεύτερη φορά η ίδια μαρτυρία.

Ο μάρτυρας αναφέρθηκε στη δυνατή σχέση που, ανέκαθεν, είχε με τον Υιό, από τα πρώτα χρόνια της παιδικής του ηλικίας. Η σχέση του ήταν άριστη και ο Υιός έτρεφε εκτίμηση και σεβασμό στο πρόσωπο του, ως πατέρα, αλλά και πάντοτε τον αισθανόταν δίπλα του ως φίλο και συμπαραστάτη. Σε πολλά, ήταν το πρότυπο του.

Άριστη σχέση διατηρούσε ο Υιός και με τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας και ένοιωθε ότι έπρεπε να προστατεύει την αδελφή του.

Όταν, το 1998, ο Υιός επέστρεψε στην Κύπρο μετά τη φοίτηση του στο Λονδίνο, έμενε σε δικό του διαμέρισμα, όμως τις περισσότερες φορές τις περνούσε στο πατρικό σπίτι. Επίσης, σχεδόν καθημερινά, πήγαινε στο κατάστημα του μάρτυρα, όπου τον βοηθούσε στη γραφειακή εργασία, αλλά και σε οτιδήποτε άλλο. Αρχές του 2002, ο μάρτυρας παρατήρησε μία απότομη μεταστροφή του Υιού προς την Εκκλησία.

Στις 10 Οκτωβρίου, 2007, ο μάρτυρας, με τη σύζυγό του (ΜΕ1), συνάντησαν τον Γέροντα στη Μητρόπολη Λεμεσού. Σχετική μαρτυρία, έχει ήδη δοθεί από τη ΜΕ1. Εκείνη ήταν και η μοναδική φορά που συνάντησε τον Γέροντα.

Ο **ME5, Ιωαννίδης**, γεννήθηκε στις 14/6/1973. Κατάγεται από την Κυθρέα και τώρα διαμένει στη Λευκωσία.

Αποφοίτησε από το Λύκειο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' το 1990, ακολούθως υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία, τα επόμενα 3 έτη υπηρέτησε ως αστυνομικός, ενώ μετέπειτα για 2½–3 έτη εργαζόταν ως μουσικός επαγγελματίας και φωτομοντέλο. Μετά δούλεψε περιστασιακά σε ένα καλοκαιρινό σχολείο, διδάσκοντας μουσική, σ' ένα μαγειρείο ψήνοντας κοτόπουλα, σε ένα λογιστήριο, για να καταλήξει τον Απρίλιο, 1999 στην Ιερά Μονή Μαχαιρά, όπου και παρέμεινε μέχρι το Μάιο, 2017, οπότε και έπαυσε να είναι πλέον μοναχός.

Όταν πήγε στην Ιερά Μονή Μαχαιρά, Ηγούμενος ήταν ο μακαριστός Αρσένιος, ενώ από το Σεπτέμβριο, 2004, τον διαδέχθηκε ο νυν Ηγούμενος, ο οποίος με τον Γέροντα έχουν πνευματική σχέση πατέρα-υιού. Ο Γέροντας έχει την εποπτεία της Ιεράς Μονής Μαχαιρά.

Ο λόγος που πήγε στην Ιερά Μονή Μαχαιρά, ήταν για να μονάσει. Ο μάρτυρας περιέγραψε τα διάφορα στάδια που περνά κάποιος για να γίνει μοναχός. Εν πρώτοις, ανέφερε, ζει κάποιος ως δόκιμος για περίοδο 1½ έτους, μετά γίνεται ρασοφόρος δόκιμος, μετά γίνεται η ευχή της ρασοευχής, παίρνει το κουκούλιο, αλλάζει το όνομά του και, το αγγελικό σχήμα το παίρνει περίπου στα 5 έτη, κατά την τάξη που όρισε ο Γέροντας. Ο ίδιος πέρασε όλα τα πιο πάνω στάδια και το νέο όνομα που έλαβε ήταν Λούκας, η δε «κουρά» του, δηλαδή το αγγελικό του σχήμα, το έλαβε το Δεκέμβριο, 2005.

Σήμερα, ψάλλει σε μία Εκκλησία στην ενορία της Αγίας Παρασκευής στη Λακατάμεια, διδάσκει ψαλτική τέχνη, ενώ είναι εκπαιδευόμενος σε μία εταιρεία 3D animation και video editor.

Τον Υιό, τον γνώρισε πριν το έτος 2004, επί ηγουμενίας του μακαριστού Αρσένιου όταν ερχόταν στο Μαχαιρά, ως επισκέπτης. Συχνά, πυκνά, όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, ήταν και οδηγός του Γέροντα, επειδή ο Γέροντας ήταν ο πνευματικός του και υπήρχε μία ιδιαίτερη σχέση μεταξύ τους, οι δε επισκέψεις τους ήταν συχνές. Ο Υιός ερχόταν και μόνος του στην Μονή και κάποιες φορές διανυκτέρευε σ' αυτήν.

Κατά την περίοδο 2004-2007, είχε την ευκαιρία να γνωρίσει τον Υιό αρκετά καλά και δημιούργησε μία ιδιαίτερη σχέση μαζί του, αφού όπως και με τους πλείστους πατέρες της Μονής, τους δίδασκε ψαλτική τέχνη. Είχε έτσι την ευκαιρία να μοιραστεί τις προσωπικές του εμπειρίες και για το πώς ένοιωθε. Ανέφερε ότι, λόγω της μεγάλης αλλαγής στη ζωή του από την κοσμική ζωή στο μοναχικό βίο, υπήρχε ένας διχασμός, έκδηλος στο πρόσωπό του Υιού.

Ο τρόπος ζωής στη Μονή ήταν συγκεκριμένος με αυστηρή τήρηση ωραρίων και κανόνων. Αυτό τον τρόπο τον ακλουθούσε και ο Υιός ακόμη και ως «προσδόκιμος», δηλαδή κατά την περίοδο γνωριμίας και προτού, ουσιαστικά, εισαχθεί στη Μονή.

Ακολούθως ο μάρτυρας περιέγραψε τη ζωή του Υιού στη Μονή, σύμφωνα με τη δική του αντίληψη και μνήμη και μέχρι το 2017 που, ο ίδιος, εγκατέλειψε το μοναχισμό. Αρχικά εργαζόταν στο διδακτορικό

του, ακολούθως υπηρέτησε στους κήπους της Μονής ως βοηθός, μετά ως βοηθός και υπεύθυνος στην τραπεζαρία, μετά ως υπεύθυνος του εργοστασίου του μηλόξυδου, του εμφιαλωτηρίου του λαδιού, ζαχαροπλάστης του γλυκού αμυγδάλου.

Ο μάρτυρας κατέθεσε ότι είναι παρά πολύ δύσκολο για κάποιον, άνδρα ή γυναίκα, να εγκαταλείψει το μοναχισμό, γιατί υπάρχουν πολλά «φόβητρα». Από τα γραφόμενα που κυκλοφορούν σε διάφορα εκκλησιαστικά βιβλία, πατερικά αλλά και προφορικές παραδόσεις, αποτρέπεται τέτοια ενέργεια και αυτό είναι κάτι που επηρεάζει την ψυχολογία των μοναχών. Έχει περάσει η άποψη ότι, σχεδόν πάντα κάτι κακό συμβαίνει σε όσους ή στα μέλη της οικογένειας αυτών που φεύγουν, όπως για παράδειγμα, ότι θα κάνουν παιδιά καθυστερημένα. Επίσης ότι, σε κάποια φάση, μπορεί να εμφανιστεί ένας δαίμονας να «τυλίζει» το άτομο και να το παρασύρει σε ένα γκρεμό. Μπορεί, διευκρίνισε ο μάρτυρας, αυτά να φαίνονται ακραία ή αστεία, αλλά έχουν περάσει τέτοιες ιδέες.

Κάτι άλλο που επηρέασε τον ίδιο, αλλά, όπως γνωρίζει, και άλλους, είναι το βάρος ότι, αφ' ης στιγμής κάποιος αφιέρωσε τον εαυτό του στο Θεό, στην Εκκλησία, είναι ιερόσυλος αν τον αφαιρέσει ο ίδιος. Επίσης η περιφρόνηση που θα νιώθει από τους λαϊκούς όταν εγκαταλείψει το μοναχισμό.

Όσον αφορά στην επικοινωνία των μοναχών της Μονής Μαχαιρά με τον έξω κόσμο, αυτό εναπόκειται στον κάθε Ηγούμενο. Για παράδειγμα όταν πήγε ο μάρτυρας στη Μονή, υπήρχε μία τηλεφωνική συσκευή, διαθέσιμη συνεχώς για όλους τους πατέρες, που τότε ήταν

33. Μετά, λόγω κάποιου περιστατικού, άλλαξαν τα δεδομένα και το τηλέφωνο κλειδώθηκε και οι πατέρες έπρεπε να λαμβάνουν άδεια για να τηλεφωνούν. Επίσης, για να επικοινωνήσουν οι συγγενείς και φίλοι, έπρεπε να αφήσουν μήνυμα στον τηλεφωνητή και αυτό έπρεπε να περάσει από την έγκριση του Ηγουμένου κάτι που απαιτούσε χρόνο. Αργότερα, εγκαταστάθηκε και δεύτερη τηλεφωνική συσκευή αλλά ήταν διαθέσιμη για 12 ώρες την εβδομάδα και αφού περάσει από έγκριση και «ευλογία». «Ευλογία» είναι, ουσιαστικά, η έγκριση σε μοναχικούς όρους.

Η Μονή ήταν ανοικτή μεταξύ 08:00-18:00 για τον οποιονδήποτε, όμως οι πατέρες δεν ήταν διαθέσιμοι για τον οποιονδήποτε όλες αυτές τις ώρες, ήταν διαθέσιμοι κατόπιν ευλογίας και συνεννοήσεως. Υπήρχε όμως η ευκαιρία για τους γονείς να δουν τα παιδιά τους, κυρίως Κυριακές μετά τη Θεία Λειτουργία αλλά και πάλιν κατόπιν συνεννοήσεως. Οι έξοδοι των μοναχών από τη Μονή ήταν σπάνιες και μόνο κατόπιν ευλογίας και μόνο για ιδιαίτερους λόγους όπως, για παράδειγμα, για λόγους υγείας. Λόγοι, όπως για να δουν γονείς και συγγενείς ή να πάνε σε κηδείες, ήταν σχεδόν ανύπαρκτοι.

Η **ΜΕ6, Θεοδούλου**, είναι η αδελφή του Υιού. Κατέθεσε ότι είχαν πολύ καλές σχέσεις με τον αδελφό της ο οποίος, ως ο μεγάλος αδελφός, πάντα την φρόντιζε. Παρόλη την αδελφική αγάπη που επεδείκνυαν ο ένας προς τον άλλο, ουδέποτε συζητούσαν τα προσωπικά τους ζητήματα. Εντούτοις, ο αδελφός της πάντα ήξερε για την προσωπική της ζωή, χωρίς αυτή να του είχε αναφέρει κάτι, γιατί την επέβλεπε και είχε την έγνοια της. Ένοιωθε πάντα την παρουσία

του, γεγονός που της πρόσφερε σιγουριά και ασφάλεια. Ο ίδιος όμως ουδέποτε συζητούσε τα προσωπικά του θέματα μαζί της.

Όπως έχει αναφερθεί πιο πάνω, στο βαθμό που η μαρτυρία της μάρτυρος αυτής, επαναλαμβάνει τα όσα είχαν καταθέσει οι γονείς της, Ενάγοντες (**ΜΕ1 και 4**), δεν θα καταγραφεί, αλλά θα αξιολογηθεί αργότερα.

Ο αδελφός της επέστρεψε στην Κύπρο το 1998, 2 χρόνια πριν επιστρέψει και αυτή από τις σπουδές της στην Ουαλία. Όμως, αναφορικά με την αποτυχία του στο Masters στο LSC, είναι σε θέση να γνωρίζει ότι τού στοίχισε πάρα πολύ η αποτυχία, την οποία δεν μπορούσε να ξεπεράσει και θεωρεί ότι το φέρει βαρέως μέχρι και σήμερα. Έγινε ευέξαπτος, νευρικός και έδειχνε εμφανώς ότι δεν το είχε αποδεχθεί.

Μετά που η μάρτυρας επέστρεψε από τις σπουδές της το 2000, διαπίστωσε μία σταδιακή αλλαγή στη συμπεριφορά και χαρακτήρα του Υιού. Αναφέρθηκε μάλιστα σε ένα περιστατικό τον Ιανουάριο, 2003, το οποίο την απογοήτευσε. Είχε μεταβεί με κάποιο παιδί με το οποίο τότε διατηρούσε δεσμό στην εκκλησία του Αγίου Αντωνίου για να τον συνοδεύσει για να προσκυνήσει και κοινωνήσει επειδή ήταν τα ονομαστήριά του και επειδή λόγω πρόσφατης χειρουργικής επέμβασης στο πόδι, δεν μπορούσε να πάει μόνος του. Ο αδελφός της, μπροστά στη μητέρα, τους την αποκάλεσε «πόρνη» επειδή συνόδευε μπροστά στην Αγία Τράπεζα και το Άγιο Δισκοπότηρο κάποιον με τον οποίο δεν ήταν παντρεμένη, παρόλο ότι γνώριζε το εν λόγω άτομο.

Ο **ΜΕ7, Παντελίδης**, κατάγεται από τη Λευκωσία. Σπούδασε Οικονομικά (BSc και MSc) στο Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ και κατά τα εφηβικά του χρόνια, (14-18 ετών) ήταν ένας από τους καλούς φίλους του Υιού. Τόσο αχώριστοι ήταν που ο δύο τους και ακόμη ένας φίλος τους, αποκαλούνταν «οι 3 Σωματοφύλακες»!

Περιέγραψε τον Υιό ως ένα ευθυτενή και περήφανο νέο, ο οποίος ήθελε και προσπαθούσε στα πάντα να είναι πρώτος. Εφάρμοζε εμμονικά το ρητό «νους υγιής εν σώματι υγεί», εκπαιδεύοντας συνεχώς, τόσο το μυαλό του με τα μαθήματα, όσο και το σώμα του, με γυμναστική. Παράλληλα, είχε τρόπους, ήταν ευγενικός και έδειχνε με τη συμπεριφορά του ότι είχε μεγαλώσει σε σπίτι με αρχές και ήθος. Ήταν φανερά μεγαλωμένος όπως και ο ίδιος στο τρίπτυχο Πατρίδα-Θρησκεία-Οικογένεια, και αγαπούσε και σεβόταν τους γονείς του.

Πέραν την έντονης γυμναστικής που του χάρισε μία ζηλευτή σωματική διάπλαση, ο Υιός παρακολουθούσε και μαθήματα πυγμαχίας. Μετά από ένα καβγά στο σχολείο, απεκαλείτο στο Λύκειο Κύκκου Α και Β, ως «Tyson», από το διάσημο πρωταθλητή πυγμαχίας Mike Tyson. Επειδή, δεν τολμούσε κανένας να του αντιμιλήσει, ο Υιός είχε αναπτύξει και το στοιχείο του "προστάτη" για τους φίλους του, καθότι, αναλάμβανε να «καθαρίσει» για εκείνους σε «δύσκολες περιστάσεις».

Ο μάρτυρας υπηρέτησε με τον Υιό στην Κρήτη στη σχολή Εκπαίδευσης Αξιωματικών Πεζικού (Σ.Ε.Α.Π), αλλά έκτοτε, παρά την πάροδο 25 ετών, τον είδε μόνο 3 φορές, κατά την περίοδο 1997-2004.

Ουδέποτε ο ίδιος επισκέφθηκε τον Υιό, στη Μονή Μαχαιρά παρά τις προσκλήσεις του και την παράκληση των φίλων ή της οικογένειάς του να το πράξει.

Η πρώτη φορά που συνάντησε τον Υιό, μετά τη στρατιωτική τους θητεία, ήταν τυχαία μία μέρα ενώ σκόλανε από τη δουλειά του, έξω από τα γραφεία της Louis Tours, όπου και έμαθε ότι εργαζόταν εκεί ως «απλός λογιστής». Ο Υιός ένιωθε αμηχανία και του έδωσε την εντύπωση ότι δεν ήταν ικανοποιημένος με τη δουλειά του.

Το 2002, 4 χρόνια αργότερα, όταν ο μάρτυρας πρόκειτο να νυμφευθεί, ο Υιός τον επισκέφτηκε και αυτό που προκάλεσε εντύπωση είναι ότι του είχε πάρει για το γάμο μία κασέτα του Γέροντα.

Η επόμενη φορά που τον συνάντησε ήταν και πάλι το 2004 σε γάμο κοινού τους φίλου και διαπίστωσε ότι είχαν αρχίσει να γίνονται πιο εμφανή τα στοιχεία της αλλαγής στη συμπεριφορά του Υιού. Αυτό που έκανε ιδιαίτερη εντύπωση ήταν το περιεχόμενο του λόγου του. Ως να ήταν άλλος άνθρωπος από τον παιδικό του φίλο.

Ο **ME8, Πυργάς**, είναι Κλινικός Ψυχολόγος. Κατ' εντολή των Εναγόντων, ετοίμασε Ψυχολογική Μελέτη ημερ. 11/12/2017, αποτελούμενη από 40 σελίδες, την οποία κατέθεσε ως **T.7** και η οποία αποτέλεσε την κύρια εξέτασή του.

Η εν λόγω Μελέτη **T.7**, αρχικά εμπεριέχει γενικές τοποθετήσεις και πληροφορίες για αιρέσεις και καταστροφικές λατρείες, τις

μεθόδους μύησης σ'αυτές, καθώς και την ευαλωτότητα στη χειραγώγηση και στον επηρεασμό.

Ακολουθως, εμπεριέχει το ιστορικό της αγωγής όπως το έλαβε από έγγραφα που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο και τις καταθέσεις των μαρτύρων αλλά και από τους Ενάγοντες, όπως οι ίδιοι περιγράφουν τον Υιό. Διασαφηνίζεται δε, ότι ο ίδιος ουδέποτε είχε την ευκαιρία να δει προσωπικά και να αξιολογήσει τον Υιό. Η αξιολόγηση της ψυχικής του λειτουργίας έγινε μέσα από τις πληροφορίες που παρέθεσε η οικογένειά του, καθώς και μέσα από τη δική του κλινική εμπειρία.

Στην τελευταία ενότητα της Μελέτης **T.7**, που τιτλοφορείται «Η Άποψη μου», αναφέρει ότι, τίθεται το ερώτημα αν η απόφαση του Υιού να ακολουθήσει το μοναχισμό ήταν προϊόν ελεύθερης συνειδητής βούλησης ή αποτέλεσμα διανοητικής χειραγώγησης και πειθαναγκασμού. Επίσης, τίθεται το ερώτημα αν ένας ενήλικας είναι σε θέση να επιλέξει ελεύθερα ή αν η βούληση του μπορεί να χειραγωγηθεί, χωρίς ο ίδιος να το έχει συνειδητοποιήσει.

Ο μάρτυρας θεωρεί ότι, η ανθρώπινη βούληση σχετικά εύκολα μπορεί να επηρεαστεί και δεν αποτελούν προστατευτικούς παράγοντες η ηλικία, το νοητικό επίπεδο ή η μόρφωση.

Ενδέχεται η απόφαση του Υιού να ακολουθήσει το μοναχισμό να ήταν ο καρπός μίας σύνθετης ενδοψυχικής λειτουργίας μεταξύ του ευάλωτου ψυχισμού και της ψυχικής πίεσης που ενδεχόμενα να έχει υποστεί. Καταλήγει δε, μεταξύ άλλων, ότι δεν πιστεύει ότι η κατάθεση του Υιού θα προσέφερε εποικοδομητικά στη δικαστική διαδικασία.

Ο **ΜΕ9, Δράκος**, θεωρεί τον εαυτό του ως ένα από τους πολύ καλούς φίλους του Υιού αφού είναι μαζί από τα παιδικά τους χρόνια. Τα σπίτια τους ήταν κοντά το ένα στο άλλο και αυτό βοήθησε στο να αναπτυχθεί μεταξύ τους μια πολύ καλή φιλία. Τόση ήταν η φιλία τους, που μαζί με ένα ακόμη παιδικό τους φίλο, αυτοαποκαλούνταν ως «οι 3 Σωματοφύλακες».

Περιέγραψε την παιδική και εφηβική ζωή του Υιού με τον ίδιο τρόπο που την είχε περιγράψει και ο **ΜΕ7, Στέφανος Παντελίδης**. Αφού αναφέρθηκε στην περίοδο της στρατιωτικής τους θητείας, κατέθεσε ότι, στο διάστημα των σπουδών τους, επειδή σπούδαζαν σε διαφορετικές χώρες, χάθηκε η συχνή επαφή που είχαν παλαιότερα. Όμως, όταν βρίσκονταν στην Κύπρο για διακοπές, δεν έχαναν την ευκαιρία να συναντούν ο ένας τον άλλο. Αυτό διήρκεσε μέχρι τα έτη 2000-2001 περίπου, όπου, στις τότε επισκέψεις του μάρτυρα στην Κύπρο, διαπίστωσε μία σταδιακή αλλαγή στην όλη συμπεριφορά του Υιού. Το γεγονός αυτό τον ξένισε και το συζήτησε μαζί του, έντονα, όταν, κατά την επίσκεψή του στην Κύπρο την περίοδο 2001-2002, συναντήθηκαν και ο Υιός επιχείρησε να του δώσει κασέτες με ομιλίες του Γέροντα.

Τέλος, αναφέρθηκε σε διάφορες περιπτώσεις που είχε, έκτοτε, δει τον Υιό και στην αλλαγή τόσο στη συμπεριφορά του, όσο και στην εξωτερική του εμφάνιση.

Ο **ΜΕ10, Κλεάνθους**, είναι ένα έτος μεγαλύτερος του Υιού και τον γνωρίζει από την ηλικία των 16-17 ετών όταν ο ίδιος ήταν μαθητής

στην Αγγλική Σχολή και ο Υιός στο Λύκειο και ήταν καλοί φίλοι. Κατατάγηκαν μαζί στην Εθνική Φρουρά και πήγαν την ίδια περίοδο στην Αγγλία για σπουδές, ο μεν μάρτυρας στο London School of Economics, ο δε Υιός στο University of Essex και καθόλη την περίοδο των σπουδών τους είχαν στενή σχέση και επαφή. Σήμερα είναι υπεύθυνος διαχείρισης ενός χαρτοφυλακίου για ένα οργανισμό επενδύσεων.

Η επιστροφή του μάρτυρα στην Κύπρο το Σεπτέμβριο 2001, συνέπεσε με την περίοδο που ο Υιός είχε αρχίσει το μεταπτυχιακό του στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και ταυτόχρονα εργαζόταν στον Οργανισμό Λούης γι' αυτό και άρχισαν και πάλι να βρίσκονται κοινωνικά χωρίς να έχει δώσει κάποιο σημάδι για τη μετέπειτα αλλαγή του. Ο μάρτυρας θεωρεί ότι, τα βήματα του Υιού προς τη πνευματική ζωή τα οδήγησε ο στενός και κοινός τους φίλος Αλέξανδρος Λόρδος ο οποίος, μετά από τις σπουδές του στην Αγγλία, είχε ξεκινήσει έντονη πνευματική ζωή με πνευματικό τον Γέροντα. Η αλλαγή του Υιού ήταν σταδιακή και προοδευτική. Μάλιστα έδιδε στο μάρτυρα κάποια cds του Γέροντα τα οποία αυτός άκουγε και μετά τα συζητούσαν με τον Υιό.

Από το 2007 δεν συνάντησε ξανά τον Υιό, παρά μόνο το φθινόπωρο, 2016 σε κηδεία κάποιου φίλου τους, όπου απλώς χαιρέτησαν ο ένας τον άλλο.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ

Η πλευρά των Εναγομένων, παρουσίασε στο Δικαστήριο συνολικά 4 ΜΥ. Ως **ΜΥ1**, κατέθεσε ο Υιός και παρουσιάστηκε στο Δικαστήριο από την πλευρά του Εναγομένου 1. Η πλευρά των Εναγομένων 2 και 3, παρουσίασε στο Δικαστήριο τους **ΜΥ 2 – 4**. Οι υπόλοιποι Εναγόμενοι 4 και 5, δεν παρουσίασαν μαρτυρία.

Ο **ΜΥ1**, κατέθεσε ότι ονομάζεται Ιουστίνος, κατά κόσμον Θεοδούλου, από τη Λευκωσία και είναι μοναχός στην Ιερά Μονή Μαχαιρά.

Όπως αναφέρεται πιο πάνω, ο μάρτυρας κατέθεσε στο Δικαστήριο έγγραφο 57 σελίδων (Έγγραφο Θ), το οποίο αποτέλεσε μέρος της κύριας εξέτασής του, ενώ η αντεξέτασή του διήρκησε 8 δικασίμους. Πιο κάτω θα καταγραφούν τα σημεία τα οποία αμφισβητούνται και τα οποία το Δικαστήριο θεωρεί ως τα πλέον σημαντικά. Εξάλλου, οι σημαντικοί σταθμοί στη ζωή του μέχρι και το Σεπτέμβριο, 2002, καταγράφονται πιο πάνω στην ενότητα «Μη Αμφισβητούμενα Γεγονότα».

Παρά το γεγονός ότι, πλησιάζοντας προς την αποφοίτησή του τον Ιούνιο, 2002, ο μάρτυρας ένιωθε ότι, όλα πλέον στη ζωή του έβαιναν καλώς, εξακολουθούσε, όπως πάντα, να έχει έντονες αναζητήσεις. Μέσα στα πλαίσια αυτά είχε αρχίσει από προηγουμένως να μελετά φιλοσοφικά βιβλία καθώς και βιβλία που αφορούσαν στη θρησκεία και την παράδοση. Παρόλες όμως τις φιλοσοφικές και υπαρξιακές αναζητήσεις, ένιωσε ότι, όφειλε πρώτα να μελετήσει σε βάθος αυτό που του «ανήκε»: τη διδασκαλία και την πρακτική ζωή της Ορθοδόξου

Εκκλησίας. Από δε τα τέλη Νοεμβρίου – αρχές Δεκεμβρίου, 2001 είχε αρχίσει να μελετά το Ευαγγέλιο, εκ νέου.

Καθοριστικό σημείο εκείνη την περίοδο, ήταν η συνάντησή του, μετά από 6 χρόνια, το Δεκέμβριο, 2001, με το φίλο του Αλέξανδρο, τον οποίο είχε γνωρίσει μέσω του Κλεάνθους (**ME10**), όταν υπηρετούσε τη στρατιωτική του θητεία. Ο Αλέξανδρος είχε περάσει μια δύσκολη και ταραγμένη μετα-εφηβεία, κατά την οποία δοκίμασε πληθώρα εμπειριών, η δε γνωριμία του, το 1995, με τον Γέροντα, του είχε αλλάξει ριζικά τη ζωή του. Κατά την εν λόγω συνάντηση, ο Υιός συνειδητοποίησε ότι η θεραπευτική αγωγή που δίνει η Εκκλησία, έχει απτά και συγκεκριμένα αποτελέσματα. Τότε, για μία ακόμη φορά, επιβεβαιώθηκε η διαίσθησή του ότι, ο χώρος της Ορθοδόξου Εκκλησίας έκρυβε ένα πολύτιμο θησαυρό τον οποίο έπρεπε να εξιχνιάσει.

Πέραν του εκκλησιασμού, η εγγύτερη και πιο προσβάσιμη εκκλησιαστική δραστηριότητα που υπήρχε στο πανεπιστημιακό περιβάλλον στο οποίο ο Υιός ζούσε και με το οποίο συναναστρέφετο, ήταν οι ομιλίες του Γέροντα που λάμβαναν χώραν ανά δεκαπενθήμερο στο μικρό εκκλησάκι του Πανεπιστημίου. Έτσι περί τα τέλη Δεκεμβρίου, 2001, ο Υιός πήγε για πρώτη φορά σε ομιλία του Γέροντα.

Στο μεταξύ συνέχιζε τη μελέτη του Ευαγγελίου ενώ άρχισε να διαβάσει και κάποια πατερικά βιβλία τα οποία είχε δανεισθεί από τον παππού του. Παράλληλα, συνέχισε να εκκλησιάζεται τις Κυριακές. Μέρα με τη μέρα, η πνευματική του δίψα μεγάλωνε, γεννώντας την

επιθυμία να προχωρήσει βαθύτερα στη ζωή της Εκκλησίας, αντλώντας από το ζωντανό παράδειγμα του παππού και της γιαγιάς του. Έτσι, την Παραμονή της Πρωτοχρονιάς 2002, συμμετείχε στην πρώτη του «αγρυπνία», ενώ στις 5 Ιανουαρίου, 2002, εξομολογήθηκε για πρώτη φορά στον ιερέα της ενορίας του.

Στις 18 Ιανουαρίου, 2002, πήγε μαζί με το φίλο του Γαβριήλ Χριστοφή με τον οποίο παλαιότερα γυμνάζονταν στο ίδιο γυμναστήριο και τον οποίο είχε συναντήσει στην «αγρυπνία», να χαιρετήσουν το Γέροντα με την ευκαιρία της ονομαστικής του εορτής. Εκεί, ο Γαβριήλ τού σύστησε το Γέροντα. Την επομένη, ο Γαβριήλ τον πήρε τηλέφωνο και του πρότεινε να πάνε μαζί με την αδελφή του στο Γέροντα για εξομολόγηση. Ο Υιός αποδέχθηκε, πήγε για πρώτη φορά για εξομολόγηση στο Γέροντα και έκτοτε εξομολογείται και σ' αυτόν.

Συν τω χρόνω, ο Υιός διείσδυε όλο και περισσότερο στη μυστηριακή ζωή της εκκλησίας, διαβάζοντας συστηματικά το Ευαγγέλιο καθώς και πατερικά βιβλία, παρακολουθώντας και ακούγοντας πνευματικές ομιλίες διαφόρων ομιλητών, αλλά το κυριότερο, εκκλησιαζόταν συχνότατα, μετέχοντας στο μυστήριο της Θείας Κοινωνίας. Πήγαινε σε διάφορες εκκλησίες, μάλιστα είχε συνήθεια, κάθε Κυριακή, να πηγαίνει και σε διαφορετικό ναό στη Λευκωσία, ανεξαρτήτως του ποιος ήταν ο ιερέας. Άρχισε να αναθεωρεί τις απόψεις που είχε προηγουμένως και τις συμερίζονταν και οι γονείς του, αντιλαμβανόμενος ότι, άλλο η κατ' άνθρωπον και άλλο η κατὰ Θεόν, επιτυχία.

Αρχικά, η μητέρα του, κατά τις συζητήσεις τους, έδειχνε ότι αποδεχόταν ή προσπαθούσε να αποδεχθεί τις βασικές θέσεις της διδασκαλίας της Εκκλησίας. Σε αρκετά θέματα ήταν αρκετά ενημερωμένη διότι είχε μια σχετική εκκλησιαστική παιδεία, κυρίως λόγω της ανατροφής που είχε τύχει από τους γονείς της. Όμως δεν αποδεχόταν και συνεπώς, δεν εφάρμοζε στη ζωή της τη διδασκαλία της Εκκλησίας στην ολότητά της, αλλά το έκανε επιλεκτικά και έβλεπε υπερβολές σε κάποιες ενέργειες του Υιού.

Με την πάροδο του χρόνου, βίωνε μία εσωτερική πληρότητα. Πλέον είχαν πάψει οι αναζητήσεις αφού, όλα τα υπαρξιακά ερωτήματα που κουβαλούσε περί ζωής και θανάτου και περί Θεού, έβρισκαν απάντηση. Μετέχοντας στα μυστήρια, ζώντας την ασκητική ζωή της Εκκλησίας, γεύοταν εμπειρικά τους καρπούς της εν Χριστώ ζωής. Συγκεκριμένα, κυρίως βίωνε μία ανείπωτη χαρά και μία βαθιά ειρήνη και πραότητα. Ποτέ στη ζωή του δεν ένιωσε πιο πλήρης και ευτυχισμένος. Η συνείδηση του καταμαρτυρούσε κατά πάντα ότι, αυτός ο δρόμος, ο δρόμος της εν Χριστώ ζωής εν τη Εκκλησία και διά της Εκκλησίας, οδηγεί με ασφάλεια και σιγουριά στην ολοκλήρωση του ανθρώπου. Μόνο όσοι έζησαν και ζουν αυτά τα βιώματα μπορούν να καταλάβουν ότι αυτή η εμπειρία της Θείας μεθέξεως, είναι η ανώτερη εμπειρία που μπορεί να ζήσει ο άνθρωπος.

Μετά την ένταξη του στο διδακτορικό στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Σεπτέμβριο, 2002, η πορεία του ήταν αρκετά δύσκολη. Τα επόμενα 4 χρόνια τα διένυσε κοπιάζοντας σκληρά, τόσο ως διδακτορικός φοιτητής, όσο και ως εργάτης της Εκκλησίας. Όλος του ο χρόνος ήταν αφιερωμένος στις σπουδές του, στη διακονία της

Εκκλησίας αλλά και στον προσωπικό του πνευματικό αγώνα. Προσευχόταν, νήστευε, μελετούσε και εκκλησιαζόταν 3-4 φορές την εβδομάδα, ενώ συνέχισε να προσέρχεται στο μυστήριο της εξομολόγησης από δική του πρωτοβουλία και μόνο. Ουδέποτε ο Γέροντας ή οποιοσδήποτε άλλος πνευματικός, τού έκανε την παραμικρή νύξη για το πού και πόσο συχνά έπρεπε να εξομολογείται.

Η σχέση του Υιού με την Ιερά Μονή Μαχαιρά, είχε αρχίσει τον Απρίλιο, 2002, ήτοι 3 μήνες μετά την πρώτη του εξομολόγηση. Είχε πάει τότε με δική του πρωτοβουλία για να περάσει τη Μεγάλη Εβδομάδα. Η χάρις του Χριστού, ήταν καταφανής στο εν λόγω μοναστήρι.

Χρόνο με το χρόνο, ο Υιός γνωριζόταν καλύτερα με το μοναχισμό. Οι επισκέψεις του σε μοναστήρια γινόντουσαν όλο και πιο συχνές, όπου συχνά διέμενε πέραν της μίας εβδομάδας. Χαρακτηριστικά ανέφερε ότι στις 2 Ιανουαρίου, 2004 επισκέφτηκε την Ιερά Μονή Κύκκου όπου διέμεινε για 4 μέρες και στις 7 Αυγούστου, 2006, επισκέφτηκε το Άγιο Όρος, όπου διέμεινε στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου για μία εβδομάδα.

Με την πάροδο του χρόνου, το αίσθημα και η εμπειρία της προσωπικής σχέσης με το Θεό, ήταν που οδηγούσε και τον ίδιο, όπως και τα αναρίθμητα πλήθη ανθρώπων που ενεδύθηκαν το μοναχικό σχήμα, στο να αρχίσει να σκέφτεται σοβαρά την αποταγή των εγκοσμίων και την ολοκληρωτική αφιέρωση στο Χριστό, που τόσο πολύ αγαπούσε.

Τα πρώτα σημεία της μοναχικής του κλήσεως, τα είχε νιώσει πολύ νωρίς και συγκεκριμένα, περί τα τέλη Οκτωβρίου, 2002. Τόνισε ότι, ουδέποτε ο Γέροντας, τον προέτρεψε να γίνει μοναχός, ούτε καν του έκανε την παραμικρή νύξη περί μοναχισμού. Αντίθετα, ο Γέροντας, όχι μόνο δεν τον κατηύθυνε προς το μοναχισμό, αλλά τουναντίον, τού μιλούσε περί γάμου, θεωρώντας το ως δεδομένο ότι σε κάποιο στάδιο ο Υιός θα νυμφευόταν.

Δυστυχώς, σύμφωνα με το μάρτυρα, η έφεσή του για το μοναχισμό, όχι μόνο δεν έγινε δεκτή από τους γονείς του, αλλά πυροδότησε και τη δυναμική αντίδρασή τους. Στην Δήλωσή του, **Έγγραφο Θ, παράγραφος 55, 1-19**, παραθέτει με λεπτομέρεια χαρακτηριστικά παραδείγματα. Μεταξύ αυτών και οι επισκέψεις στο μακαριστό ψυχίατρο Καριόλου.

Στα χρόνια που ακολούθησαν, ο Υιός παρέμεινε σταθερός στην άποψη που είχε σχηματίσει ότι δηλαδή ο μοναχισμός τού ταίριαζε καλύτερα. Αρχές Δεκεμβρίου, 2006, η μοναχική κλήση έγινε εντονότατη και είχε οριστικά ξεκαθαρίσει τι ήθελε να κάνει στη ζωή του. Ήταν ήδη 33 ετών. Όμως δεν είχε ακόμη αποπερατώσει το διδακτορικό του. Συζήτησε το θέμα με το Γέροντα και αυτός του εισηγήθηκε πρώτα να τακτοποιήσει αυτή την εκκρεμότητα και μετά, εάν το επιθυμούσε να πάρει οριστικές αποφάσεις. Ο Υιός, αποφάσισε να ακολουθήσει τη συμβουλή του.

Όταν όμως ο επιβλέπων καθηγητής αποφάσισε να του επιβάλει κάποιες επιπρόσθετες απαιτήσεις, ο Υιός διαφώνησε και αποφάσισε να διακόψει το διδακτορικό. Αμέσως μετά, προχώρησε με την

προειλημμένη απόφασή του να ακολουθήσει το μοναχισμό και να κάνει τις σχετικές ετοιμασίες. Αμφότεροι οι γονείς του αντέδρασαν και πάλι όταν τούς ανακοίνωσε την απόφασή του και προσπάθησαν να τον πείσουν να την αναθεωρήσει.

Εν τω μεταξύ επήλθε συνεννόηση με τον επιβλέποντα καθηγητή του γι' αυτό και αναθεώρησε την απόφασή του και αποφάσισε να συνεχίσει το διδακτορικό του. Στις 27 Ιουλίου, 2007, κατόπιν γραπτής αιτήσεως του (**T.10**) σε ηλικία 34 ετών, ο Υιός εισήλθε στην Ιερά Μονή Μαχαιρά, ως δόκιμος μοναχός ενώ ταυτόχρονα δούλευε το διδακτορικό του. Ως αποτέλεσμα, στις 7 Μαΐου, 2008, τού απονεμήθηκε ο διδακτορικός τίτλος.

Παρά την ολοκλήρωση του διδακτορικού του, μέχρι και τον Ιούνιο, 2010, δηλαδή 2 χρόνια μετά την αποφοίτησή του και 3 χρόνια μετά την είσοδό του στη Μονή, κατά τον ελεύθερο του χρόνο εργαζόταν πάνω σε θέματα της ακαδημαϊκής του κατάρτισης και αφορούσαν σε επιστημονική έρευνα που διεξαγόταν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Η έρευνα αυτή δημοσιεύτηκε σε επιστημονικά περιοδικά εγνωσμένου κύρους.

Εν τω μεταξύ, στις 7 Απριλίου, 2009, είχε τη τελετή της «ρασοφορίας» ενώ στις 12 Οκτωβρίου, 2009, έλαβε τη λεγόμενη «ρασοευχή» όπου και πήρε το μοναχικό του όνομα. Τέσσερα χρόνια αργότερα, στις 14 Νοεμβρίου 2013, σε ηλικία 40 ετών, έλαβε το μεγάλο και αγγελικό σχήμα, κατά την ακολουθία της μοναχικής κουράς.

Ακολουθώντας, ο μάρτυρας ανέφερε το καθημερινό πρόγραμμα της Μονής και τα καθήκοντα που είχε, κατά καιρούς αναλάβει. Το καθημερινό πρόγραμμα διαλαμβάνει στις βασικές του διατάξεις, αφύπνιση στις 3.30πμ και από τις 4.00 – 8.00πμ τελούνται στην κεντρική Εκκλησία (το Καθολικό) της Μονής οι πρωινές ακολουθίες. Μετά παρατίθεται πρόγευμα στην τράπεζα (ήτοι την τραπεζαρία) και, ακολουθώντας, όλοι οι πατέρες εργάζονται ο καθένας στο διακόνημά του, δηλαδή την εντεταλμένη τους εργασία. Το μεσημέρι γίνεται διακοπή για γεύμα, ακολουθεί μεσημβρινή ξεκούραση και έπειτα οι πατέρες επανευρίσκονται στο Καθολικό για τις βραδινές ακολουθίες. Από τις 8.00πμ και μετέπειτα υπάρχει προσωπικός χρόνος, τον οποίο ο καθένας δύναται να χρησιμοποιήσει όπως θέλει, όπως για παράδειγμα για προσευχή, μελέτη πατερικών βιβλίων και λογοτεχνίας αλλά και για πνευματική άσκηση και περίπατο στη φύση.

Κατά τα 11 έτη που ο Υιός βρίσκεται στη Μονή, διακόνησε για ένα σχεδόν χρόνο ως κηπουρός, για ένα χρόνο ως υπεύθυνος της τράπεζας και για 8 σχεδόν χρόνια, σαν υπεύθυνος του ζαχαροπλαστείου και του εμφιαλωτηρίου της Μονής. Επίσης, διατέλεσε για ένα χρόνο ως υπεύθυνος για τη φιλοξενία, ήτοι αρχοντάρης, ασχολία η οποία σχετίζεται με την υποδοχή, φιλοξενία και κατ' επέκταση, τη συναναστροφή με όλους τους επισκέπτες στη Μονή. Κάθε χρόνο, πέραν των αλλοδαπών τουριστών, ο εκάστοτε αρχοντάρης έρχεται σε συναναστροφή με εκατοντάδες πρόσωπα. Ουδέποτε ενεπλάκη και ουδέποτε του ζητήθηκε να εμπλακεί στην οικονομική διαχείριση της Μονής.

Η Μονή παρέχει και τη δυνατότητα τηλεφωνικής επικοινωνίας, καθώς όλοι οι πατέρες μπορούν να πραγματοποιήσουν τηλεφωνικές κλήσεις οποτεδήποτε χρειάζεται από το τηλεφωνείο της Μονής που είναι ένας ειδικά διαμορφωμένος χώρος με 4 τηλεφωνικές συσκευές. Επιπρόσθετα, οποιοσδήποτε επιθυμεί να επικοινωνήσει μαζί τους, μπορεί να αφήσει μήνυμα στον τηλεφωνητή της Μονής. Ακολούθως, τα τηλεφωνικά μηνύματα διαβιβάζονται αυθημερόν στους πατέρες στους οποίους απευθύνονται, από τον υπεύθυνο διακονητή. Η Μονή επίσης παρέχει τη δυνατότητα επικοινωνίας, μέσω τηλεομοιότυπου.

Όλοι οι πατέρες έχουν τη δυνατότητα, οποτεδήποτε κρίνεται αναγκαίο, να εξέλθουν από τη Μονή, είτε για λόγους υγείας, είτε για συγκεκριμένες εργασίες που αφορούν στο διακόνημα ενός εκάστου, είτε ακόμη για να επισκεφθούν τους γονείς τους ή άλλα συγγενικά ή φιλικά τους πρόσωπα. Ο ίδιος μάλιστα πραγματοποιεί αρκετές εξόδους για τους πιο πάνω λόγους.

Ο μάρτυρας παραδέχεται ότι, υπάρχουν περιπτώσεις που δεν είναι εφικτό να συναναστραφούν με τους επισκέπτες τους ή δεν μπορούν να τους αφιερώσουν αρκετό χρόνο. Αυτό συμβαίνει όταν οι πατέρες βρίσκονται σε εντεταλμένες εργασίες, είτε εντός, είτε εκτός Μονής ή, όταν οι επισκέπτες έρχονται στη Μονή κατά τις ώρες της μεσημβρινής ανάπαυσης ή κατά τις ώρες που τελούνται οι προγραμματισμένες εκκλησιαστικές ακολουθίες.

Ο μάρτυρας ξεκαθάρισε ότι η άρνηση του να μεταβεί στη Μητρόπολη Λεμεσού για να εμπλακεί στη διακίνηση των οικονομικών

της, ως ήταν η εισήγηση των γονέων του και του την είχε μεταφέρει και ο Γέροντας, ήταν καθαρά δική του επιλογή.

Μία από τις πλέον οδυνηρές εμπειρίες που έζησε ο Υιός κατά τις επισκέψεις της μητέρας του στη Μονή, ήταν στις 13 Αυγούστου, 2011 ημέρα Σάββατο. Εκείνη την ημέρα η μητέρα του ήλθε στη Μονή κατά τις 9.30-10.00πμ μαζί με τη μητέρα του Πατέρα Αρσένιου, Νικολάου (ΜΕ3). Παρόλον που, σαφώς και επανειλημμένως είχε τονίσει στη μητέρα του ότι, πλην της Κυριακής, όλες οι άλλες μέρες είναι εργάσιμες για τους πατέρες και, εάν επιθυμούσε να τον επισκεφθεί σε καθημερινή μέρα, θα ήταν καλύτερα να τον ειδοποιούσε εκ των προτέρων για να αποφευχθεί αχρείαστη ταλαιπωρία, εντούτοις η μητέρα του επισκέφθηκε τη Μονή σε ακατάλληλη για τον ίδιο μέρα και ώρα, χωρίς οποιαδήποτε, εκ των προτέρων, ειδοποίηση. Οι πατέρες τον ειδοποίησαν, ενώ αυτός εργαζόταν στο διακόνημά του. Της μίλησε τηλεφωνικώς μέσω του εσωτερικού συστήματος της Μονής, όπου και της εξήγησε ότι, δεν μπορούσε να τη δει εκείνη την ώρα. Αυτή εκνευρίστηκε και άρχισε να μιλά με ένταση. Η ίδια και η ΜΕ3, μίλησαν με αυθάδεια στον Ηγούμενο και ήρθαν σε αντιπαράθεση μαζί του, καθώς και με άλλους πατέρες. Μάλιστα η ΜΕ3, σε κατάσταση οργής, έσπασε 2 βάζα. Ο μάρτυρας ειδοποιήθηκε για το τι συνέβαινε και αφού άφησε το διακόνημα του στη μέση, πήγε στο χώρο που βρίσκονταν, όπου βρήκε τη μητέρα του να λογομαχεί, με υψωμένο το χέρι, με τον Ηγούμενο και τους πατέρες. Την πήρε και την οδήγησε εκτός Μονής, όπου και της μίλησε αυστηρά. Μετά, αυτή αποχώρησε οργισμένη με τη ΜΕ3, η οποία εκτόξευε απειλές. Γι' αυτό το περιστατικό, η Μονή προέβη σε καταγγελία στην Αστυνομία, η δε ΜΕ3, καταδικάστηκε στις 3/2/14.

Αναφορικά με το **T.2** που είχε καταθέσει η μητέρα του, **ME1**, ισχυριζόμενη ότι, αποτελούσε την απομαγνητοφώνηση από την ίδια, ομιλιών του Γέροντα από cd, ο μάρτυρας μετά από δικό του ενδελεχή έλεγχο διαπίστωσε ότι αποτελεί μία επιλεκτική καταγραφή αποσπασμάτων και όχι της ολότητάς τους. Ακόμη και στα αποσπάσματα που απομαγνητοφωνήθηκαν, γίνονται αποκοπές λέξεων και φράσεων, προσθήκη λέξεων και φράσεων και προσθήκη θαυμαστικών. Με βάση τα όσα διαπίστωσε ο ίδιος, το περιεχόμενο του **T.2** δεν ανταποκρίνεται στα όσα λέχθηκαν από το Γέροντα κατά τις ομιλίες του και αλλοιώνεται το νόημα των όσων έχουν λεχθεί.

Τέλος, ο Υιός δήλωσε κατηγορηματικά ότι, η επιλογή του να ενταχθεί στο μοναχισμό, ήταν καθόλα αυτόβουλη και λήφθηκε κατόπιν ώριμης σκέψης και ελεύθερης βούλησης. Είχε την ευκαιρία, προτού αποφασίσει να γνωρίσει οριστικά, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό ως λαϊκός, τον τρόπο ζωής, τους κανόνες και τις δυσκολίες που απορρέουν από το συγκεκριμένο θεσμό. Ομολογεί ότι, αισθάνεται πληρότητα, ικανοποίηση και χαρά για την επιλογή του. Διέψευσε δε ισχυρισμούς που εμπεριέχονται στο **T.6(β)** που είναι Επιστολή ημερ. 26/9/2008 του Παγκύπριου Συνδέσμου Συγγενών και Φίλων Μοναχών για, κατ' ισχυρισμόν, περιορισμούς που ισχύουν στους μοναχούς.

Η **MY2, Καραγιάννη**, είναι εγγεγραμμένη Κλινική Ψυχολόγος και από το 2015 είναι Πρόεδρος του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου. Εργάζεται στο Πανεπιστήμιο Κύπρου ως λειτουργός εποπτευόμενης πρακτικής άσκησης, δηλαδή συντονίζει την πρακτική άσκηση για

τους φοιτητές του διδακτορικού προγράμματος της κλινικής ψυχολογίας, αξιολογώντας τις δομές στις οποίες εκπονείται ή πραγματοποιείται η πρακτική άσκηση, τους επόπτες οι οποίοι παρέχουν κλινική εποπτεία στους φοιτητές ειδικευόμενους. Επιπλέον παραδίδει μαθήματα διδακτορικής κλινικής ψυχολογίας και παρέχει η ίδια κλινική εποπτεία σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο. Επίσης έχει και διοικητικά καθήκοντα.

Ζητήθηκε από τη μάρτυρα να αναφέρει τις διαγνωστικές μεθόδους και διαδικασίες που χρησιμοποιούνται από τους ψυχολόγους για τους ενήλικες. Κατέθεσε ότι, για να δημιουργηθεί μία κλινική και να παρθεί μία διαγνωστική εικόνα, χρειάζονται 3 βασικές προϋποθέσεις.

Η πρώτη είναι, συνεντεύξεις με άτομα του περίγυρου του, η δεύτερη είναι συνέντευξη και παρατήρηση του ίδιου του ατόμου και εάν κριθεί αναγκαία, η διενέργεια ψυχομετρικών τεστ. Ψυχομετρικά τεστ είναι για παράδειγμα, τεστ προσωπικότητας, νοημοσύνης και γενικά τεστ που αξιολογούν τις γνωστικές ικανότητες και την ικανότητα των προσώπων να σκεφτούν.

Αυτές οι μέθοδοι και διαδικασίες, καθορίζονται από κοινά αποδεκτά κριτήρια, από εκπαιδευτικά κριτήρια τα οποία ακολουθούνται στην εκπαίδευση των ψυχολόγων, ειδικότερα στο μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο και καθορίζονται από τα επαγγελματικά σώματα τα οποία εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές, κριτήρια και τον Κώδικα Δεοντολογίας και Συμπεριφοράς. Στην Κύπρο, για παράδειγμα, ένα τέτοιο σώμα είναι ο Σύνδεσμος του

οποίου προεδρεύει. Παράλληλα, ο Σύνδεσμος είναι μέλος και εκπροσωπεί την Ευρώπη στην Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συνδέσμων Ψυχολόγων, η οποία έχει εκδώσει κριτήρια για διεξαγωγή ψυχολογικών αξιολογήσεων και παρέχει το Ευρωπαϊκό πιστοποιητικό στην Ψυχολογία που αφορά στα κριτήρια εκπαίδευσης των επαγγελματιών ψυχολόγων.

Ένας ψυχολόγος ο οποίος καλείται να ετοιμάσει μία μελέτη για την αξιολόγηση της ψυχικής λειτουργίας ενός ενήλικα, χρειάζεται να ακολουθήσει τις πιο πάνω διαγνωστικές μεθόδους και κατευθυντήριες γραμμές. Εάν, για παράδειγμα, δεν υπάρχει κλινική εικόνα για το ίδιο το άτομο που είναι υπό αξιολόγηση και δημιουργηθεί μία εικόνα που βασίζεται σε μονομερή πληροφόρηση, πιθανώς η αξιολόγηση να μην είναι επαρκής και ολοκληρωμένη. Μάλιστα, βάσει του Κώδικα Δεοντολογίας, δεν είναι ορθό να γίνει αξιολόγηση σε τέτοιες περιπτώσεις διότι, κατά την αξιολόγηση κάποιου ατόμου, χρειάζεται να διασφαλιστούν τα δικαιώματα και η προστασία του, ούτως ώστε να μην βγουν αποτελέσματα ή διαγνώσεις που πιθανώς να βλάψουν το ίδιο το άτομο.

Η μάρτυρας αναγνώρισε το **T.9** που είναι ο Δεοντολογικός Κώδικας Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου, καθώς και το **T.8**, που είναι ο Κώδικας Δεοντολογίας και Συμπεριφοράς της Αμερικανικής Ψυχολογικής Εταιρείας, αναφέροντας ότι είναι βάσει αυτού που εκπαιδεύτηκαν όσοι σπούδασαν ψυχολογία στην Αμερική, μεταξύ των οποίων και η ίδια η μάρτυρας. Το **T.8** δεν εφαρμόζεται στην Κύπρο, απλώς παρέχει κάποια καθοδήγηση όπου ο Κυπριακός Κώδικας Δεοντολογίας παρουσιάζει κάποια κενά.

Ο **ME8, Πυργάς**, είναι μέλος του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου και οφείλει να εφαρμόζει τον Κώδικα, **T.9**. Αναφορικά με το **T.7**, που είναι η Ψυχολογική Μελέτη που είχε κάνει ο κ. Πυργάς, και ιδιαίτερα, οι σελίδες 32-37 αυτής που καταθέτει τη δική του άποψη, η μάρτυρας εξέφρασε τη διαφωνία της με τη μέθοδο που ακολουθήθηκε, δεδομένου ότι δεν είχε γίνει αξιολόγηση του Υιού. Μάλιστα, οι εισηγήσεις του κ. Πυργά πιθανώς να έχουν προκαλέσει ή να προκαλέσουν ψυχική δυσφορία στο υποκείμενο αξιολόγησης αλλά και πιθανώς, στη σχέση του με την οικογένεια, δεδομένου ότι, είναι η οικογένειά του που ζήτησε την αξιολόγηση.

Όσον αφορά στην Παράγραφο 10.7 του T.7 που ο κ. Πυργάς αναφέρει ότι δεν αξιολόγησε τον Υιό και η αξιολόγησή του έγινε από πληροφορίες της οικογένειας του, η μάρτυρας ανέφερε ότι θα μπορούσε να παραθέσει τα αποτελέσματα και συμπεράσματά του με πάσα επιφύλαξη δεδομένου ότι η ψυχολόγηση ήταν μονομερής και να το καταγράψει. Με βάση τον Αμερικανικό Κώδικα, **T.8**, σε περιπτώσεις που δεν γίνεται αξιολόγηση του ιδίου του ατόμου, θα πρέπει να καταγράφονται οι προσπάθειες που έγιναν για επικοινωνία με το ίδιο το άτομο. Αυτά που καταγράφει ο κ. Πυργάς για προσπάθειες για επικοινωνία, δεν είναι ικανοποιητικά γιατί έπρεπε, ίσως, να εξεταστούν και άλλοι οδοί επικοινωνίας. Εν κατακλείδι, δεν μπορεί να δηλώσει ότι συμφωνεί με τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει ο κ Πυργάς.

Ο **MY3, Ζήνωνος**, αποφοίτησε από το Παγκύπριο Γυμνάσιο το 1967. Είναι κάτοχος πανεπιστημιακού διπλώματος, ενώ εργάστηκε

για 40 έτη στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ως Προϊστάμενος των Χωρομετρικών και Χαρτογραφικών Υπηρεσιών και Αναπληρωτής Διευθυντής του ίδιου Τμήματος. Αφυπηρέτησε το 2012.

Η σχέση του μάρτυρα με την Ιερά Μονή Μαχαιρά, αρχίζει από τον καιρό που φοιτούσε ως μαθητής στο Παγκύπριο Γυμνάσιο, λόγω της σχέσης της Μονής με το σχολείο αυτό. Ως γνωστόν, η Μονή είχε παραχωρήσει τη γη για την ίδρυση του Παγκυπρίου Γυμνασίου όταν Αρχιεπίσκοπος Κύπρου ήταν ο Εθνομάρτυρας Κυπριανός. Ανέκαθεν, επισκεπτόταν τη Μονή, είτε ως προσκυνητής, είτε με την ευκαιρία των μνημοσύνων του ήρωα της ΕΟΚΑ, Γρηγόρη Αυξεντίου.

Ωστόσο, η ιδιαίτερη σχέση του με τη Μονή άρχισε το 2004, όταν ο μάρτυρας προθυμοποιήθηκε να βοηθήσει τη Μονή στη δημιουργία ενός πνευματικού έργου που πρόκειτο να γίνει στην Αγλαντζιά. Με αυτό τον τρόπο, είχε την ευκαιρία να συνεργαστεί με τον τότε Ηγούμενο, μακαριστό Αρχιμανδρίτη Αρσένιο. Λόγω της αναγνώρισης της σοβαρότητας του έργου, αναπτύχθηκε μια ιδιαίτερη σχέση με τη Μονή. Αυτή η σχέση συνεχίστηκε και με το νέο Ηγούμενο, Επιφάνειο. Έκτοτε, ο μάρτυρας προσπάθησε και προσπαθεί να βοηθά τη Μονή με διάφορους τρόπους και με κάθε ευκαιρία.

Ο μάρτυρας αναφέρθηκε στην ιστορία της Μονής, στη θρησκευτική, προσφορά της στους εθνικούς αγώνες καθώς και στην κοινωνική και πνευματική της προσφορά. Επίσης στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Μονής. Περαιτέρω περιέγραψε τον Ηγούμενο Επιφάνειο και τη σχέση του με τους 30 περίπου μοναχούς που εγκαταβιούν σήμερα στη Μονή.

Ο **ΜΥ4, Κορφιώτης**, γεννήθηκε το 1976 και είναι δικηγόρος.

Γνωρίζει προσωπικά τον Υιό από περίπου το 2003, αφού έμεναν στο ίδιο κτήριο στην Παλλουριώτισσα, το οποίο αποτελείται από κατάστημα στο ισόγειο και 2 διαμερίσματα. Στον πρώτο όροφο διέμενε ο Υιός και στο δεύτερο ο μάρτυρας με την οικογένειά του. Το συγκεκριμένο κτήριο είναι το πατρικό του μάρτυρα.

Με τον Υιό ανέπτυξε τόσον ο μάρτυρας, όσο και η οικογένειά του, περιλαμβανομένων των γονέων του, σχέση φιλίας η οποία κρατεί μέχρι σήμερα. Τον τότε καιρό, ο Υιός έκανε το διδακτορικό του στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, όπου και εργαζόταν. Από την αρχή της γνωριμίας τους, ο μάρτυρας διέκρινε ότι, πρόκειται για αξιόλογο άνθρωπο και η παρουσία του κοντά στο σπίτι τους, προσέδιδε το αίσθημα της ασφάλειας επειδή, τόσο ο ίδιος, όσο και η σύζυγος του, απουσίαζαν αρκετές ώρες από το σπίτι, λόγω των επαγγελματικών τους υποχρεώσεων. Ο Υιός διέμενε στο πατρικό του μάρτυρα μέχρι την ημέρα που εισήλθε στη Μονή Μαχαιρά.

Καθόλο το διάστημα που διέμενε στο πατρικό του μάρτυρα ήταν θρησκευόμενος και αρκετές φορές συζήτησαν για θέματα θρησκείας, κάποιες μάλιστα φορές, διαφώνησαν αφού ο μάρτυρας είχε μία κριτική διάθεση στα θέματα που αφορούν στη θρησκεία. Παρακολούθησε την πορεία του μέχρι τη λήψη της απόφασης του Υιού να ακολουθήσει το μοναχισμό το 2007, ενώ η απόφασή του αυτή δεν περιόρισε τη φιλία μεταξύ τους και ο ίδιος και η οικογένειά του τον επισκέπτονται στη Μονή.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ

Έχοντας παραθέσει τα βασικά σημεία της μαρτυρίας, προχωρώ στην αξιολόγησή της. Τονίζω ότι, πιο πάνω, καταγράφονται μόνο τα βασικά σημεία της αφού, κατά την ακρόαση, κατατέθηκε μεγάλος όγκος μαρτυρίας. Πολλοί δε μάρτυρες υπέστησαν πολύωρη αντεξέταση, μερικοί δε απ' αυτούς ακόμη και πολυήμερη, ιδιαίτερα ο Υιός (MY1) και η μητέρα του, Ενάγουσα 2 (ME1).

Εγέρθηκαν ενστάσεις ως προς την αποδεκτότητα μαρτυρίας οι οποίες αποφασίστηκαν κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας. Λόγω του ιδιόρρυθμου χαρακτήρα της υπόθεσης, το Δικαστήριο άφησε ευρύ πεδίο στους μάρτυρες να εκφραστούν όπως οι ίδιοι επιθυμούσαν ούτως ώστε να υπάρξει ομαλότερη εξέλιξη στη διαδικασία. Εξάλλου, η υπόθεση δεν στηρίζεται αποκλειστικά σε γεγονότα αλλά είναι σημαντικές κάποιες απόψεις, θεολογικές, φιλοσοφικές και κοινωνικές για να γίνει αντιληπτός ο τρόπος και λόγος που μάρτυρες προέβησαν σε κάποιες ενέργειες. Κάποιοι μάρτυρες, αντεξετάστηκαν στο κατά πόσο θρησκεύουν, στο πόσο θρησκεύουν και εάν ακολουθούν τους κανόνες της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Επίσης για τον τρόπο που συνέταξαν τη δήλωσή τους η οποία κατατέθηκε ως μέρος της κύριας εξέτασης τους και για το λόγο που προθυμοποιήθηκαν και παρουσιάστηκαν για να καταθέσουν ως μάρτυρες στη διαδικασία.

Είναι επομένως αδύνατον λόγω του όγκου της μαρτυρίας, η αξιολόγηση της να γίνει επί όλων των σημείων που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο. Είναι όμως σημαντικό να υπάρξει αιτιολογία για την αξιολόγηση και αυτό ακριβώς είναι που θα προσπαθήσει να πράξει το Δικαστήριο.

Προτού το Δικαστήριο αρχίσει την αξιολόγηση της μαρτυρίας κάθε μάρτυρα χωριστά, θεωρεί αναγκαίο όπως παραθέσει το γενικό κανόνα για τη μαρτυρία γνώμης. Ο γενικός κανόνας είναι ότι, ένας μάρτυρας θα πρέπει να καταθέσει στο Δικαστήριο για γεγονότα που έχουν περιέλθει στην αντίληψή του, χωρίς να αναφέρει τη γνώμη του επ' αυτών και να αναφερθεί σε συμπεράσματα που εξάγει ο ίδιος. Τα συμπεράσματα, αφήνονται στο Δικαστήριο. Στον κανόνα αυτό, υπάρχουν εξαιρέσεις όπως, για παράδειγμα, η μαρτυρία πραγματογνωμόνων. Βλ. **Ηλιάδης και Σάντης, το Δίκαιο της Απόδειξης Β' Έκδοση (2016), Κεφάλαιο 18, Μαρτυρία Γνώμης, σελ.573, Δρ. Χρίστος Κληρίδης, Κυπριακό Δίκαιο της Απόδειξης (2018), Κεφάλαιο 1, Εισαγωγή στο Δίκαιο της Απόδειξης – Το Κυπριακό Νομικό Πλαίσιο, σελ.37, Γ.Π. Καραγιάννης, Η Απόδειξη (1983), Κεφάλαιο 27, Κρίσεις και Γνώμη, σελ.676.**

Ο πιο πάνω κανόνας υπενθυμίζεται στο αρχικό στάδιο της αξιολόγησης γιατί, όπως θα διαφανεί πιο κάτω, κάποιοι μάρτυρες, κατέθεσαν τη γνώμη τους για να επεξηγήσουν κάποια γεγονότα. Η γνώμη τους αυτή, έστω και καλόπιστη, δεν μπορεί να ληφθεί υπ' όψιν. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα το οποίο μπορεί να αναφερθεί και ισχύει για αρκετούς μάρτυρες είναι η προσπάθειά τους να εξηγήσουν

τους λόγους που ώθησαν τον Υιό στην αλλαγή του τρόπου ζωής του. Το ότι, σταδιακά άλλαξε τρόπο ζωής, είναι παραδεκτό. Αποδεκτή μπορεί να γίνει και η άποψή τους ότι με βάση τον προηγούμενο τρόπο ζωής του δεν θα ανέμεναν κάτι τέτοιο. Το να καταθέσουν όμως τη γνώμη τους στο τι τον ώθησε, με βάση τα γεγονότα που γνωρίζουν, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή στη βάση του γενικού κανόνα. Εν πάση περιπτώσει, όπου χρειαστεί, θα γίνεται ειδική αναφορά. Η δε αξιολόγηση της μαρτυρίας, θα γίνει με τη σειρά που αυτοί κατέθεσαν στο Δικαστήριο.

Για τη **ΜΕ1, Θεοδούλου, Ενάγουσα 2** και μητέρα του Υιού πρέπει, καταρχήν, να αποτυπωθεί η γενική εντύπωση που αποκόμισε γι' αυτήν το Δικαστήριο, παρακολουθώντας την να καταθέτει ενώπιόν του για αρκετές μέρες. Πρόκειται για μία μάνα που υπεραγαπά το γιο της και που πάντοτε ένιωθε περήφανη γι' αυτόν, για τις επιτυχίες του, τη φιλοδοξία του, ευφυΐα του και το γεγονός ότι σχεδόν πάντοτε επιτύγχανε τους στόχους του, καθώς επίσης για την εξαιρετική σχέση που αυτός είχε με τους γονείς και αδελφή του.

Η μεταστροφή του Υιού προς τη θρησκεία, Εκκλησία και τελικά, το μοναχισμό, τής κατεδάφισε ολόκληρο το πιο πάνω οικοδόμημα που θεωρούσε ότι είχε οικοδομηθεί και με τη δική της θετική συμβολή και που γι' αυτήν σήμαινε προσωπική, αλλά, περισσότερο, οικογενειακή ευτυχία. Δεν μπόρεσε να αποδεχθεί την αλλαγή πορείας του Υιού και αντέδρασε έντονα. Πάρα πολύ έντονα. Κίνησε γη και ουρανό, για να τον μεταπείσει και αποτρέψει από του να πραγματοποιήσει την πορεία που ακολούθησε. Κάποτε, το έπραττε με ήπιο τρόπο, κάποτε όμως με επιθετικό, ίσως και σκληρό.

Παράδειγμα είναι όταν, κατά την αντεξέταση, ρωτήθηκε κατά πόσο αντιλαμβάνεται ότι η όλη στάση της και η παρούσα διαδικασία αναστατώνουν και στεναχωρούν τον Υιό. Ανέφερε ότι είναι αποφασισμένη να φτάσει μέχρι τέλους για να τον κάνει να πονέσει και να γιατρευτεί.

Στα πλαίσια των ενεργειών της για να αποτρέψει την πορεία που ακολούθησε ο Υιός, συναντήθηκε με τον Γέροντα, επικοινωνήσε ή συναντήθηκε με άλλους αρχιερείς, ακόμη και με τον Αρχιεπίσκοπο, κυβερνητικούς αξιωματούχους, δημοσιογράφους, ψυχολόγο, ψυχίατρο και οποιουσδήποτε άλλους αρμόδιους φορείς για τους οποίους ένιωθε ότι θα μπορούσαν να συμβάλουν προς το στόχο της. Κρατούσε, όπως η ίδια ανέφερε, Ημερολόγιο στο οποίο κατέγραφε τα όσα διαδραματίζονταν.

Έγιναν αναφορές σε συναντήσεις με τον αργότερα αποβιώσαντα ψυχίατρο Καριόλου. Η μάρτυρας κατέθεσε για το τι της ανέφερε ο Δρ. Καριόλου. Η πλευρά των Εναγομένων κάλεσε το Δικαστήριο να μην προσδώσει οποιαδήποτε βαρύτητα σε όσα κατατέθηκαν ως λεχθέντα από τον εν λόγω αποβιώσαντα. Εφαρμόζοντας τα κριτήρια του **Άρθρου 27, του Περί Αποδείξεως Νόμου, Κεφ.9**, θα υιοθετήσω αυτή τη θέση των Εναγομένων. Ο Δρ. Καριόλου, συναντήθηκε με τους ενδιαφερομένους υπό την επαγγελματική του ιδιότητα, ως ψυχίατρος. Δεν έχει κατατεθεί στο Δικαστήριο οποιοδήποτε σχετικό πιστοποιητικό που εξέδωσε ο ίδιος. Τα όσα κατατέθηκαν στο Δικαστήριο ότι τα είπε ο ίδιος, ήταν όσα άκουσαν οι παρόντες κατά τις συναντήσεις τους. Δεν θεωρώ ορθό το Δικαστήριο να προσδώσει βαρύτητα σε εξ ακοής μαρτυρία για τόσο εξειδικευμένα θέματα χωρίς να έχει υπάρξει

αντεξέταση του προσώπου που, κατ' ισχυρισμόν, τα είχε πει. Βαρύτητα σε όσα ο αποβιώσας Δρ. Καριόλου ανέφερε υπό την ιδιότητα του ως ψυχιάτρου, θα ενείχε τον κίνδυνο λανθασμένης ερμηνείας τους. Επομένως, όσες αναφορές έγιναν σε λεχθέντα του Δρα Καριόλου, δεν θα ληφθούν υπ' όψιν.

Πολύς λόγος έγινε για το **T.2** που, όπως ισχυρίζεται η **ME1** είναι αποσπάσματα που κατέγραψε χειρόγραφα η ίδια από ομιλίες του Γέροντα τις οποίες έκαμε σε συνάξεις μοναχών και που είναι καταγραμμένες σε ψηφιακούς δίσκους (cd). Για να υποδειχθεί μάλιστα το μέγεθος της προσπάθειας που κατέβαλε, επισημαίνω ότι το **T.2** αποτελείται από 393 χειρόγραφες σελίδες της μάρτυρος τις οποίες κατέγραφε ενώ άκουγε τις ομιλίες, και αριστερά στο περιθώριο, αναγράφεται ο ακριβής χρόνος των λεχθέντων σε σχέση με την έναρξη της ομιλίας.

Εγέρθηκαν διάφορα θέματα για το εν λόγω τεκμήριο, όπως για παράδειγμα για την αποδεκτότητα του, το οποίο, τελικά έγινε αποδεκτό με Ενδιάμεση Απόφαση του Δικαστηρίου ημερ. 6/10/2016. Μάλιστα, το περιεχόμενο του **T.2** αποτέλεσε την εμπροσθοφυλακή του κ. Κληρίδη κατά την αντεξέταση που έκαμε στον Υιό. Ο λόγος, όπως θα διαφανεί πιο κάτω, είναι προφανής. Εμπεριέχονται απόψεις οι οποίες, κατά τους Ενάγοντες, δεικνύουν πλήρη εγκεφάλου σε όσους ακούουν τις ομιλίες αυτές, ακυρώνοντας κάθε στοιχείο ελεύθερης βούλησης και επιβάλλοντας πλήρη και τυφλή υποταγή.

Η κα Ραφτοπούλου, στην τελική της αγόρευση, έθεσε θέμα ότι το περιεχόμενο των ομιλιών, αποσπάσματα των οποίων καταγράφονται στο **T.2**, αποτελεί προϊόν παρανόμως ληφθείσας μαρτυρίας και θα πρέπει να αγνοηθεί. Θα διαφωνήσω με τη θέση γιατί δεν έχει διαφανεί ότι υπήρξε κάτι το παράνομο στον τρόπο που οι ψηφιακοί δίσκοι περιήλθαν στην κατοχή της μάρτυρος. Κατά συνέπεια, ούτε η μεταφορά τους σε χειρόγραφες σημειώσεις είναι παράνομη.

Υπήρξε ισχυρισμός ότι, επειδή το **T.2**, είναι αποσπάσματα από τις ομιλίες και δεν αποτυπώνεται ολόκληρο το κείμενο, μεταβάλλεται το νόημα των λεχθέντων. Αυτό το προέβαλε ο Υιός κατά την κατάθεσή του στο Δικαστήριο. Η **ME1**, έδωσε θεωρώ, ικανοποιητικές εξηγήσεις επί αυτού του θέματος. Δέχεται ότι είναι αποσπάσματα από τις ομιλίες γι' αυτό εξάλλου καταγράφει δίπλα τον ακριβή χρόνο. Επισημαίνει ότι, σε κάποια σημεία η ομιλία διακόπτετο και παρεμβάλλονταν ψαλμωδίες τις οποίες η μάρτυρας δεν μπορούσε να μεταφέρει σε γραπτό κείμενο. Όμως αποδέχομαι ότι, τα όσα η μάρτυρας καταγράφει στο **T.2**, τα είχε όντως αναφέρει ο Γέροντας σε ομιλίες του. Το κατά πόσο αλλοιώνεται το νόημα από το γεγονός ότι είναι μόνο αποσπάσματα, θα αναλυθεί κατά την αξιολόγηση της μαρτυρία του Υιού.

Έχει διαφανεί ότι το τόσο επίπονο έργο της **ME1** να καταγράψει 393 χειρόγραφες σελίδες, έγινε στην προσπάθειά της να αντιληφθεί τι ακριβώς είχε συμβεί στον Υιό γι' αυτό άρχισε μία βαθύτερη μελέτη για το μοναχισμό. Εννοείται φυσικά ότι, η όλη προσπάθειά της αυτή, είχε ως απώτερο σκοπό και στόχο στο να ανατρέψει την πορεία που ακολουθούσε ο Υιός.

Στο χρονικό διάστημα που διέρρευσε από την αλλαγή στάσης του Υιού, μέχρι την είσοδό του στην Ιερά Μονή Μαχαιρά, αλλά ακόμη μέχρι και σήμερα, η ΜΕ1, προβαίνοντας σε όλες τις πιο πάνω ενέργειες, σχημάτισε έντονες απόψεις τις οποίες κατέθεσε στο Δικαστήριο με την ευφράδεια λόγου και την εκφραστικότητα που τη διακρίνει. Κάποτε το έκανε υπό συναισθηματική φόρτιση, συγκινημένη, δακρύζοντας, κάποτε όμως με την οργή ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της. Στο Δικαστήριο δεν προσήλθε για να καταθέσει αναλήθειες, αλλά θεωρώ ότι οι απόψεις της σε αρκετές περιπτώσεις είναι υπερβολικές και δεν υποστηρίζονται από την προσκομισθείσα μαρτυρία. Επίσης, όπως αναφέρεται πιο πάνω, η γνώμη της, έστω και καλόπιστη, δεν μπορεί να ληφθεί υπ' όψιν.

Αρχίζοντας από τα αποσπάσματα των ομιλιών του Γέροντα, **T.2**, δεν υπάρχει μαρτυρία ότι αυτά, ήταν υπ' όψιν του Υιού, τα είχε ακούσει, πόσω δε μάλλον ότι είχε επηρεασθεί σε οποιονδήποτε βαθμό απ' αυτά.

Αστήρικτη παρέμεινε και η θέση της για το βαθμό που ο Γέροντας επηρέασε καθ' οιονδήποτε τρόπο τον Υιό. Εξάλλου, όπως παραδέχτηκε, η ίδια δεν γνωρίζει πόσες φορές συναντήθηκαν ο Υιός με το Γέροντα μόνοι τους ή στην παρουσία και άλλων. Η δε μάρτυρας συνάντησε το Γέροντα 2 συνολικά φορές, η μεν πρώτη ήταν τον Οκτώβριο ή Νοέμβριο, 2002, στην παρουσία του Υιού, η δε δεύτερη τον Οκτώβρη, 2007, στην παρουσία του συζύγου της (ΜΕ4). Ούτε για τη μέθοδο που, κατ' ισχυρισμόν, χρησιμοποιεί ο Γέροντας για στρατολόγηση μοναχών, ήτοι να αποστέλλει πρώτα συνεργάτες,

στρατολόγους, για να εντοπίζουν «στόχους» δεν παρουσίασε μαρτυρία, πλην της γνώμης της.

Όταν υποδεικνύοντο στη μάρτυρα γεγονότα στα οποία η ίδια δεν είχε κάνει αναφορά κατά την κύρια εξέτασή της, δεν δίσταζε να παραδεχθεί τα πραγματικά γεγονότα. Παράδειγμα είναι η μέρα των γενεθλίων του Υιού, στις 29/9/2012, στη Μονή, όπου η ίδια με αρκετούς συγγενείς μετέβησαν εκεί και τα γιόρτασαν μαζί του, με τούρτα και δώρα. Όσον αφορά στη θέση της για «ανύπαρκτη» τηλεφωνική επικοινωνία με τον Υιό στη Μονή, ενώ ο όρος «ανύπαρκτη» είναι υπερβολικός, δέχομαι ότι υπήρχε ένα πλαίσιο και διαδικασία, κάπως αυστηρά για να επικοινωνήσει κάποιος τηλεφωνικά με τους μοναχούς εκεί, κάτι που, εξάλλου, είναι παραδεκτό.

Από τη μαρτυρία της ίδια της μάρτυρος, φαίνεται ότι κάποιες από τις θέσεις και απόψεις που είχε εκφράσει ήταν υπερβολικές και αναιρούνται από γεγονότα που η ίδια κατέθεσε στο Δικαστήριο. Αυτό καταδεικνύει μεν την ειλικρίνειά της αλλά, από την άλλη, αναιρεί τις θέσεις που προέβαλε. Αναφέρονται κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα.

- (α) Ενώ η ίδια η μάρτυρας ισχυρίζεται ότι ο Γέροντας από τον καιρό που μπήκε στη ζωή του Υιού στις αρχές του 2001 άρχισε να διαβρώνει τη σκέψη του, παραδέχεται ότι στις αρχές 2007, δηλαδή 6 χρόνια αργότερα και λίγους μήνες πριν εισέλθει στη Μονή Μαχαιρά τον Ιούλιο, 2007, ο Υιός συζητούσε με τον πατέρα του τις προοπτικές του για την επαγγελματική του

σταδιοδρομία. Διαφαίνεται, δηλαδή, ότι ακόμη ασκούσε ελεύθερη βούληση ο Υιός.

- (β) Ενώ ο Υιός ήταν στη Μονή Μαχαιρά και σύμφωνα με τη μάρτυρα, η σκέψη του ήταν πλέον πλήρως ελεγχόμενη, αναφέροντάς της ότι εκεί δεν έχουν αξία τα διπλώματα, συνέχισε και συμπλήρωσε το διδακτορικό του το καλοκαίρι, 2010.
- (γ) Κατά το διάστημα 2010 και 2011, ο Υιός συνέταξε κείμενα, μετά από έρευνα, τα οποία δημοσιεύτηκαν σε Αμερικανικά περιοδικά παγκοσμίου φήμης. Τα δημοσιεύματα ήταν για οικονομικά θέματα, σχετικά με τα πτυχία του και δεν είχαν να κάμουν με το μοναχισμό.

Μπορούν να αναφερθούν και άλλα παραδείγματα αφού η μαρτυρία που δόθηκε είναι ογκώδης. Αρκούμαι στο να αναφέρω ότι, οι ισχυρισμοί της μάρτυρος ότι η πορεία του Υιού προς το μοναχισμό τον κατάντησε δυστυχισμένο, γερασμένο, φοβισμένο, ράκος και έρμαιο του Γέροντα, είναι απλώς απόψεις της διακατεχόμενες από υπερβολή. Είναι η υποκειμενική της άποψη για την οποία, με την πάροδο του χρόνου, έπεισε τον εαυτό της ότι είναι ορθή, παραγνωρίζοντας γεγονότα που δεν αποδεικνύουν κάτι τέτοιο. Η δε μάρτυρας έπεισε τον εαυτό της ότι πρέπει να απελευθερώσει τον Υιό από αυτή την κατάσταση από την οποία δεν μπορεί να ξεφύγει ο ίδιος αφού δεν έχει ελεύθερη βούληση. Και αυτό, γιατί ο Υιός ακολούθησε πορεία την οποία η μάρτυρας θεωρεί λανθασμένη. Χαρακτηριστικό είναι, όπως η ίδια ομολόγησε, η αναστάτωση που ένωσε την Κυριακή των Βαΐων, 2009, όταν είδε τον Υιό με ράσο, που έκτοτε δεν μπορεί να

εισέλθει σε εκκλησία. Μάλιστα, ήταν πολύ αναστατωμένη αναφέροντας το περιστατικό αυτό στο Δικαστήριο. Ούτε μπόρεσε ποτέ να αποδεχθεί ότι, ο τόσο ευφυής και προικισμένος Υιός είχε, μεταξύ άλλων καθηκόντων στη Μονή, να κατασκευάζει «γλυκό του αθασιού»!

Εν κατακλείδι, ενώ η ΜΕ1 είναι αξιόπιστη στα γεγονότα που κατέθεσε, οι απόψεις και συμπεράσματα της εκτός από υπερβολικά, δεν υποστηρίζονται ούτε από μαρτυρία, γι' αυτό και απορρίπτονται.

Ο **ΜΕ2, Νεάρχου**, πατέρας μοναχού στο Βατοπαίδι κρίνεται ως αξιόπιστος. Αντέδρασε και αυτός στην πορεία που ακολούθησε ο υιός του γι' αυτό και ίδρυσε τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Συγγενών και Φίλων Μοναχών του οποίου είναι Πρόεδρος, προσπαθώντας με τα άλλα μέλη να αναπτύξουν συλλογική δράση. Καταχώρισε και ο ίδιος παρόμοια αγωγή με τους Ενάγοντες ενώ αντεξετάστηκε ως προς τον ακριβή αριθμό των μελών του Συνδέσμου. Παραδέχθηκε ότι δεν αριθμεί πολλά μέλη, ενώ αντίστοιχος Σύνδεσμος που στηρίζει την επιλογή των παιδιών/συγγενών τους αριθμεί πολλά περισσότερα μέλη και αφορά σε μοναχούς που εγκαταβιούν σε πάρα πολλές μονές.

Η μαρτυρία της **ΜΕ3, Νικολάου**, μητέρας επίσης μοναχού στη Μονή Μαχαιρά, περιορίστηκε σε ένα περιστατικό το οποίο είχε συμβεί όταν μαζί με την Ενάγουσα 2, είχαν επισκεφτεί τη Μονή. Το επεισόδιο είναι παραδεκτό και γι' αυτό αντιμετώπισε ποινική υπόθεση και καταδίκη.

Ο **ΜΕ4, Θεοδούλου**, πατέρας του Υιού και Ενάγων 1, κρίνεται ως αξιόπιστος όσον αφορά στα γεγονότα που κατέθεσε. Βασικά, επειδή

και αυτός σε αρκετά θέματα εξέφρασε τη γνώμη του, θα αρκεστώ στο να επαναλάβω όσα αναφέρθηκαν κατά την αξιολόγηση της μαρτυρίας της συζύγου του, ME1. Και αυτή η μαρτυρία διακατείχεται από υπερβολές, μάλιστα σε κάποιες περιπτώσεις εκφράστηκε με προσβλητικά λόγια για τον Γέροντα, αποκαλώντας τον απατεώνα με ράσο. Αυτή η άποψη είναι εντελώς υποκειμενική και δεν υπάρχει ίχνος μαρτυρίας που να τη στηρίζει.

Ιδιαίτερα καλή εντύπωση μου προκάλεσε ο πρώην μοναχός στη Μονή Μαχαιρά, ME5, Ιωαννίδης. Όσον αφορά στις αυστηρές συνθήκες διαβίωσης στη Μονή, τις περιέγραψε με μελίσκιο και σαφή τρόπο και η εκδοχή του γίνεται αποδεκτή. Πέρασε και αυτός, όπως οι περισσότεροι, το στάδιο του προβληματισμού πριν να εισέλθει στη Μονή, αλλά και πριν να εξέλθει αυτής. Είναι ακόμη και τώρα θρησκευόμενος και είναι ψάλτης.

Όσον αφορά στα λεγόμενα «φόβητρα» αποδέχομαι την εκδοχή του, παρόλον ότι αμφισβητήθηκε έντονα, ότι αιωρούνται κάποιες απόψεις όπως αυτές που καταγράφονται πιο πάνω. Όμως η μαρτυρία του δεν συγκεκριμενοποιεί τον τρόπο που επιβάλλονται, εάν επιβάλλονται αυτές. Το πώς ερμηνεύει ο καθένας αυτές τις ιδέες και τι βαρύτητα τούς προσδίδει και πώς τον επηρεάζουν, είναι θέμα που αντιμετωπίζει ο καθένας ατομικά και δεν μπορεί να λεχθεί ότι ισχύουν γενικά και ειδικότερα για την περίπτωση του Υιού.

Η ME6, Θεοδούλου, αδελφή του Υιού, κρίνεται ως πλήρως αξιόπιστη. Ήταν ευδιάκριτη η λύπη της για την πορεία που ακολουθούσε ο Υιός με αποτέλεσμα να απομακρυνθεί από την

οικογένεια τους και η ίδια να νιώθει ότι έχασε τον αγαπημένο της αδελφό. Σε κάποιες στιγμές κατά την κατάθεσή της στο Δικαστήριο, δάκρυζε.

Όμως και αυτή, όπως και οι γονείς της σε κάποια θέματα εξέφρασε την άποψη της. Όπως για παράδειγμα για την αποτυχία του Υιού στο Master στο LSC, στην οποία θεωρώ ότι απέδωσε μεγάλη σημασία και ότι επηρέασε τον αδελφό της σε μεγάλο βαθμό χωρίς όμως αυτή η θέση να στηρίζεται σε γεγονότα.

Η ειλικρίνειά της εμφανίζεται και από το γεγονός ότι παραδέχθηκε ότι, για το περιστατικό στην εκκλησία που συνόδευε το παιδί με το οποίο είχε δεσμό, δεν είχε ακούσει η ίδια τον αδελφό της να την αποκαλεί «πόρνη».

Όσον αφορά στη μαρτυρία των φίλων του Υιού, **ME7, 9 και 10, Παντελίδη, Δράκου, Κλεάνθους,** στο βαθμό που κατέθεσαν γεγονότα που βίωσαν οι ίδιοι μαζί με τον Υιό στα πλαίσια της φιλίας τους, κρίνονται ως πλήρως αξιόπιστοι. Εξάλλου η σταδιακή αλλαγή στον τρόπο ζωής του Υιού, δεν αμφισβητείται.

Στο βαθμό όμως που κατέθεσαν τη γνώμη τους για την αλλαγή αυτή, η μαρτυρία τους, όπως αναφέρεται πιο πάνω, δεν μπορεί να ληφθεί υπ' όψιν.

Ο **ME8, Πυργάς,** Κλινικός Ψυχολόγος, κατέθεσε ως πραγματογνώμονας, κάτι το οποίο δεν αμφισβητείται, υπέστη όμως

έντονη αντεξέταση και αμφισβήτηση όσον αφορά στις θέσεις που προέβαλε στη Μελέτη του ημερ. 11/12/2017, **T.7**.

Είναι νομολογημένο ότι, το καθήκον ενός πραγματογνώμονα, είναι να εφοδιάσει το Δικαστήριο με τα αναγκαία επιστημονικά κριτήρια για έλεγχο της ακρίβειας των δικών του συμπερασμάτων, έτσι ώστε να υποβοηθήσει το Δικαστήριο στο σχηματισμό της δικής του ανεξάρτητης άποψης και στην εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων στα γεγονότα της κάθε υπόθεσης **Philippou v Odysseos (1989) 1 CLR R1**. Οι δε πραγματογνώμονες, δεν αντιμετωπίζονται από το Δικαστήριο κατά διαφορετικό τρόπο από τους άλλους μάρτυρες και αυτό αφορά και στην αξιολόγηση της μαρτυρίας τους, η οποία γίνεται στη βάση των ίδιων αρχών. **Καουρήs v Δημητρίου κα (2008) 1(B) AAD 967**.

Όσον αφορά στα κριτήρια για την αποδοχή της μαρτυρίας τους, όπως αναφέρεται στο σύγγραμμα **Ηλιάδη & Σάντη (2016)**, πιο πάνω, **Κεφάλαιο 15, Μαρτυρία Γνώμης, σελ. 583**, ξεχωριστή σπουδαιότητα έχει και η βάση επί της οποίας στηρίζουν τη γνώμη τους. Όπως αποφασίστηκε στην **Παύλου v Ανδρέου (2014) 1 (A) AAD 693**, το υπόβαθρο της μαρτυρίας ενός πραγματογνώμονα μπορεί να είναι λανθασμένο όταν τα συμπεράσματα του δεν προέρχονται από δικές του διαπιστώσεις αλλά από πληροφόρηση από τρίτους.

Εφαρμόζοντας τις πιο πάνω αρχές στη μαρτυρία του **ME8**, θεωρώ ότι το Δικαστήριο ουδόλως δύναται να στηριχθεί σ' αυτήν. Είναι παραδεκτό ότι ο εν λόγω μάρτυρας, ουδέποτε είδε ή μίλησε με τον Υιό. Όλα τα συμπεράσματα του βασίζονται σε πληροφόρηση από την

πλευρά των Εναγόντων, άρα αυτή ήταν μονόπλευρη χωρίς να λαμβάνει υπ' όψιν τις απόψεις της άλλης πλευράς. Παραδέχθηκε ότι, κατά τα τελευταία χρόνια, δεν έχει επισκεφθεί τη Μονή Μαχαιρά, ούτε έχει καθ' οιονδήποτε τρόπο συναναστραφεί με πατέρες της εν λόγω Μονής αλλά ούτε με τον Γέροντα. Δέχομαι μεν ότι έκαμε κάποιες προσπάθειες επικοινωνίας με τον Υιό, αλλά αυτές απέβησαν άκαρπες.

Κατά συνέπεια, το υπόβαθρο στο οποίο στηρίχθηκε ο ME8, δεν μπορεί να οδηγήσει σε ορθά συμπεράσματα, γι' αυτό και το Δικαστήριο δεν μπορεί να στηριχθεί στα συμπεράσματα της Μελέτης, **T.7**, όσον αφορά στον Υιό.

Προτού προβώ στην αξιολόγηση της μαρτυρίας του **Υιού (MY1)**, θα πρέπει να γίνουν κάποιες επισημάνσεις. Αυτές πηγάζουν από την αντίληψη των Εναγόντων ότι ο Υιός, είναι πλέον έρμαιο του Γέροντα, τού έχει γίνει πλύση εγκεφάλου και η τυφλή υποταγή έχει ακυρώσει πλήρως την ελεύθερη του βούληση. Επομένως, ό,τι κατέθεσε στο Δικαστήριο ήταν κάτω από την επήρρεια των πιο πάνω παραγόντων άρα η μαρτυρία του δεν είναι δική του, αλλά υποβολιμαία. Παρόμοια θέση υποστήριξε ο κλινικός ψυχολόγος ME8, Πυργάς, ο οποίος στη Μελέτη του, **T.7**, αποφάνθηκε ότι δεν πιστεύει ότι η κατάθεση του Υιού στο Δικαστήριο, θα προσέφερε εποικοδομητικά στη δικαστική διαδικασία. Αυτή η θέση του ME8, απορρίφθηκε στο στάδιο της αξιολόγησης της δικής του μαρτυρίας.

Στο Δικαστήριο όμως, είναι ξεκάθαρο ότι, αφ' ης στιγμής δεν έχει υπάρξει οποιαδήποτε διαδικασία που να κηρύσσει τον Υιό ως ανίκανο να δώσει μαρτυρία, τυχάνει εφαρμογής το **Άρθρο 13, του Περὶ Αποδείξεως Νόμου, Κεφ.9** που θεωρεί ότι κάθε άτομο είναι ικανό να δώσει μαρτυρία σε οποιαδήποτε διαδικασία εκτός αν το Δικαστήριο θεωρήσει ότι αυτό εμποδίζεται από κάποιους παράγοντες οι οποίοι δεν ισχύουν στην παρούσα περίπτωση. Κατά συνέπεια, η αξιολόγηση της μαρτυρίας του Υιού, θα ακολουθήσει τους ίδιους κανόνες που ισχύουν σε όλους τους υπόλοιπους μάρτυρες.

Έχοντας αναφέρει τα πιο πάνω, τονίζω ότι ο Υιός, κάθε άλλο από την εντύπωση άβουλου ατόμου μου μετέδωσε. Αντίθετα, μου έδωσε την εικόνα ενός ατόμου, ευφυούς, με πλήρη διαύγεια ο οποίος μπορεί να επεξηγήσει και αιτιολογήσει τα πάντα σχετικά με την πορεία του. Όπως ορθά τον περιέγραψαν οι ΜΕ, αλλά ιδιαίτερα η μητέρα του, είναι πολύ καλά μελετημένος, σχολαστικότερος και αναλυτικότερος σ' αυτά που αναφέρει. Ξεδίπλωσε με κάθε λεπτομέρεια τη ζωή του, την πορεία του, τους προβληματισμούς του και την τελική απόφαση του να ακολουθήσει το μοναχισμό. Ο κ. Κληρίδης στην τελική του агόρευση ανέφερε ότι, σε 37 χρόνια που ασκεί τη δικηγορία, πρώτη φορά είδε μάρτυρα τόσο καλά προετοιμασμένο. Αυτό από μόνο του δεν είναι κατακριτέο. Κατακριτέο θα ήταν η συνέχεια του επιχειρήματος του κ. Κληρίδη, εάν ευσταθούσε, ότι ο Υιός καταχράστηκε κάθε διαδικασία που επιτρέπει ο νόμος, διαβουλευόμενος με τους δικηγόρους του για να αντικρούσει κάθε στοιχείο μαρτυρίας των Εναγόντων, γεγονός που καθιστά τη μαρτυρία του μολυσμένη. Δεν συμμερίζομαι την άποψη του κ. Κληρίδη περί μολυσμένης μαρτυρίας, ούτε υπάρχουν στοιχεία που να

συνηγορούν υπέρ αυτής της άποψης. Απλώς ο Υιός με τη σχολαστικότητα που τον διακρίνει θεώρησε ορθό να απαντήσει σε όλα απολύτως τα επιχειρήματα των Εναγόντων και στην ανάλυση του αυτή κρίνεται αξιόπιστος. Μολυσμένη θα ήταν η μαρτυρία του εάν με ψεύδη προσπαθούσε να ανατρέψει τη μαρτυρία των Εναγόντων.

Από τη μαρτυρία του φαίνεται ότι, από μικρής ηλικίας ήταν πάντοτε άτομο συνειδητά προβληματισμένο για θρησκευτικά, κοινωνικά, φιλοσοφικά και πολιτικά θέματα. Αυτό εξάλλου δεικνύει και η πορεία του με την ανάμειξη του σε διάφορους φορείς θρησκευτικούς, κοινωνικούς, αλλά και στην πολιτική. Αναφέρομαι δε στην περίοδο πριν το 2001, που είχε αρχίσει η πορεία του προς τη θρησκεία και τελικά στο μοναχισμό. Όταν δε άρχισε η πορεία του αυτή το 2001, ήταν ενήλικας, ηλικίας 28 ετών, ενώ η είσοδος του στη Μονή έγινε το 2008 σε ηλικία σχεδόν 35 ετών, ενώ όταν έδιδε την κατάθεσή του στο Δικαστήριο το 2018, ήταν σχεδόν 45 ετών, όχι μόνο μετανιωμένος αλλά με ισχυρή άποψη ότι η πορεία που είχε ακολουθήσει ήταν η ορθή.

Πέραν της απόλυτης θέσης του ότι η επιλογή του να ακολουθήσει το μοναχισμό ήταν συνειδητά ορθή και αποτέλεσμα της ελεύθερης του βούλησης, θέση την οποία το Δικαστήριο αποδέχεται, υπάρχουν και άλλα γεγονότα που, αντικειμενικά αντικριζόμενα, καταρρίπτουν ισχυρισμούς για πλήρη ποδηγέτηση του. Παράδειγμα αποτελεί ο προβληματισμός του το 2006 για το κατά πόσο θα έπρεπε να συμπληρώσει το διδακτορικό του. Συζήτησε το θέμα με το Γέροντα, ο οποίος τον συμβούλευσε να συνεχίσει, χωρίς όμως να φαίνεται ίχνος επιβολής. Η τελική απόφαση να τελειώσει το διδακτορικό του ήταν

του Υιού, αποτέλεσμα της ελεύθερης του βούλησης. Παρά το αυστηρό ωράριο της Μονής και ενώ αυτός πλέον εγκαταβιούσε σ' αυτήν, όχι μόνο τέλειωσε το διδακτορικό του, αλλά συνέγραψε και κείμενα τα οποία δημοσιεύτηκαν σε Αμερικανικά περιοδικά παγκοσμίου φήμης.

Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση από πλευράς Εναγόντων στο γεγονός ότι ο Υιός, λόγω χαρακτήρα, δεν ήταν άτομο που ανεχόταν τις αποτυχίες στη ζωή. Οι δε κάποιες αποτυχίες που είχε, ίσως να τον απογοήτευσαν σε τόσο μεγάλο βαθμό που να αλλάξει πορεία και να κατευθυνθεί προς το μοναχισμό. Ως τέτοιες «αποτυχίες» αναφέρθηκαν, η μη επιλογή του στις Καταδρομές όταν υπηρετούσε τη στρατιωτική του θητεία, η αποτυχία του στο Master του LSE και η έλλειψη ικανοποίησης που ένιωθε από την εργοδότηση του στον Οργανισμό Λούης. Σε όλα, ο Υιός έδωσε ικανοποιητικές εξηγήσεις. Δέχεται ότι οι αποτυχίες τον επηρέαζαν, αλλά μετά έβρισκε το σθένος να συνεχίσει την πορεία του και να βρει λύσεις. Για παράδειγμα μετά την πρώτη αποτυχία στο LSE, είχε τη δύναμη να ξαναδοκιμάσει και μάλιστα να ασχοληθεί με το φοιτητικό συνδικαλισμό όπου εξελέγη Γενικός Γραμματέας της Πρωτοπορίας Ηνωμένου Βασιλείου. Δέχεται ότι, μετά τη δεύτερη αποτυχία, επέστρεψε στη Κύπρο τον Ιούλιο, 1998, «ταπεινωμένος», αλλά όπως ο ίδιος αναφέρει άρχισε διάφορες ασχολίες για να το ξεπεράσει και το ξεπέρασε. Όσον αφορά δε στην εργοδότησή του, δεν δίστασε να την εγκαταλείψει για να προχωρήσει σε αλλαγή στη ζωή του. Δέχομαι επομένως τη θέση του ότι αυτοί οι παράγοντες δεν διαδραμάτισαν αποφασιστικό ρόλο στην τελική του επιλογή και πορεία.

Σε ένα μόνο τομέα ερωτήσεων θεωρώ ότι δεν απαντούσε με τη σαφήνεια που τον διακρίνει και απαντούσε με υπεκφυγές και αυτός είναι στο περιεχόμενο του **T.2**, που είναι τα αποσπάσματα των Ομιλιών του Γέροντα. Υπάρχει ήδη η θέση του Δικαστηρίου ότι δεν υπάρχει μαρτυρία που να δεικνύει ότι αυτό το τεκμήριο ή θέσεις που αυτό εκφράζει είχαν επιρροή στον Υιό. Ο κ. Κληρίδης τον αντεξέτασε επιστημένα στο περιεχόμενο του. Ο Υιός νιώθοντας ότι στο **T.2** υπάρχουν θέσεις που ίσως από κάποιους να θεωρούνται υπερβολικές, μέχρι και «φανατικές», κάποτε δεν έδιδε ξεκάθαρες απαντήσεις, κάποτε απαντούσε με μακροσκελείς απαντήσεις επεξηγώντας θεολογικά τη φιλοσοφία της όλης ιδέας. Σημειώνω τη θέση του ότι το χειρόγραφο **T.2** δεν είναι πλήρες και το όλο νόημα αλλοιώνεται. Όμως δεν είναι ακριβώς έτσι αφού υπάρχουν απόψεις οι οποίες είναι ολοκληρωμένες και ο κ. Κληρίδης επίμονα ζητούσε απαντήσεις για αυτές. Μάλιστα, άρχισε την αντεξέτασή του, με επιθετικό αλλά εντός των πλαισίων της κοσμιότητας τρόπο, σε σημείο που ο Υιός να αντιδράσει έντονα λέγοντας *«Ωραία. Για να ολοκληρώνουμε, δεν συμφωνώ με τίποτε. Με αυτά που λέτε, δεν συμφωνώ με τίποτε γιατί είναι όλα παραποιημένα»*.

Σε πολλές ερωτήσεις απαντούσε ότι όπως ακούγεται το απόσπασμα που διαβάζεται από τον κ. Κληρίδη χωρίς οποιαδήποτε επεξήγηση, είναι παραποιημένο και ακούγεται παράξενα. Ερωτήθηκε για φράσεις στο **T.2** όπως «τυφλή εμπιστοσύνη στο Γέροντα», «άθλος της υπακοής», «τυφλή υπακοή στο Γέροντα», «είναι αποδεδειγμένο! Όπου υπάρχει θέλημα, εκεί φυτρώνει ο Σατανάς» και απάντησε με τον πιο πάνω τρόπο. Θεωρώ όμως ότι, η ασάφεια του όσον αφορά στις

απαντήσεις επί του **T.2**, δεν επηρεάζει το θέμα της αξιοπιστίας του συνολικά, γι' αυτό και ο Υιός κρίνεται ως αξιόπιστος.

Όσον αφορά στη **MY2, Καραγιάννη**, Κλινική Ψυχολόγο, δεν χρειάζεται να λεχθούν πολλά. Σκοπός της μαρτυρίας της ήταν να αμφισβητηθεί η μεθοδολογία που είχε ακολουθήσει ο ψυχολόγος που κατέθεσε για την πλευρά των Εναγόντων, **ME8, Πυργάς**. Ήδη το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι δεν μπορεί να στηριχθεί στη μαρτυρία του εν λόγω μάρτυρα, υιοθετώντας τις βασικές θέσεις της.

Για τους μάρτυρες **MY3, Ζήνωνος και MY4, Κορφιώτη**, το Δικαστήριο τους θεωρεί ως αξιόπιστους. Και αυτοί όμως κατέθεσαν απόψεις οι οποίες, ως γνώμη δεν θα ληφθούν υπ' όψιν. Θετική άποψη αποκόμισε το Δικαστήριο από τη σαφήνεια και καθαρότητα της μαρτυρίας του **MY4**, η δε μαρτυρία του σε ό,τι αφορά σε γεγονότα όχι μόνο δεν αμφισβητήθηκε αλλά είναι και παραδεκτή.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με βάση την αξιολόγηση της μαρτυρίας, προχωρώ στην εξαγωγή των ευρημάτων και συμπερασμάτων του Δικαστηρίου.

Δεν αμφισβητείται και γίνεται αντίστοιχο εύρημα, η σταδιακή μεταστροφή του Υιού από ένα κοσμικό άτομο, εθνικά, πολιτικά και κοινωνικά ευαισθητοποιημένο, στην πνευματικότητα που ενέχει ο μοναχικός βίος με την τήρηση αυστηρών κανόνων, ιεραρχίας, πειθαρχίας και ωραρίων. Το ερώτημα στο οποίο καλείται να απαντήσει το Δικαστήριο είναι, κατά πόσο αυτή η μεταστροφή και

τελική κατάληξη του Υιού να αφιερωθεί ψυχή τε και σώματι στο μοναχισμό, είναι το αποτέλεσμα συνειδητής και ελεύθερης βούλησης του ή κατόπιν ελέγχου της σκέψης του, πλύσης εγκεφάλου και προσηλυτισμού από πλευράς Γέροντα ο οποίος του αφαίρεσε κάθε ελευθερία πνεύματος και τον κατέστησε πλήρες έρμαιο του.

Καθίσταται εύρημα του Δικαστηρίου ότι, η απόφαση του Υιού να ακολουθήσει την πορεία που ακολούθησε, με τελική κατάληξη το μοναχισμό, είναι το αποτέλεσμα της δικής του ελεύθερης βούλησης και κρίσης. Η πορεία που ακολούθησε μετά από έντονο προβληματισμό, όπως ο ίδιος ανέφερε, είναι η ορθή και αυτή που τον οδήγησε στην πληρότητα, ικανοποίηση και χαρά για την επιλογή του. Αυτά δε τα συναισθήματα, εξακολουθεί να βιώνει μέχρι σήμερα, χωρίς ίχνος μεταμέλειας.

Οι ισχυρισμοί της Ε/Α που αποδίδουν στο Γέροντα ψυχολογική επιρροή, στοχοποίηση και προσηλυτισμό του Υιού, δεν υποστηρίζονται από την προσκομισθείσα μαρτυρία. Αποτελούν τη γνώμη και συμπεράσματα των Εναγόντων. Ούτε ο εγκλεισμός του στην Ιερά Μονή Μαχαιρά έγινε ή τελεί υπό οποιεσδήποτε αθέμιτες συνθήκες, αλλά είναι το προϊόν δικής του ελεύθερης επιλογής. Αλλά ούτε, οι κατ' ισχυρισμόν, «αποτυχίες» του Υιού όπως αυτές περιγράφονται πιο πάνω, είχαν την επίδραση στην πορεία και ζωή του όπως αυτήν που προσδίδουν σ' αυτές οι Ενάγοντες.

Τα πιο πάνω ευρήματα και συμπεράσματα του Δικαστηρίου σφραγίζουν και τη μοίρα της παρούσας αγωγής η οποία θα πρέπει να

απορριφθεί. Ο κ. Κληρίδης κατά την τελική του αγόρευση ανέφερε ότι, και αν ακόμη το Δικαστήριο αποφανθεί ότι δεν υπήρξε επηρεασμός, θα πρέπει να εξεταστεί θέμα ευθύνης της Δημοκρατίας με παράλειψή της να λάβει μέτρα. Διαφωνώ με αυτή τη θέση εφόσον το θέμα πλέον αποκτά ακαδημαϊκή σημασία, χωρίς οποιονδήποτε πρακτικό σκοπό, αφού οι θεραπείες σε μία αγωγή, δίδονται με βάση τα γεγονότα που περιβάλλουν αυτήν. Με τον ίδιο τρόπο, παρέλκει και η εξέταση των υπολοίπων θεραπειών τις οποίες εξαιτούνται οι Ενάγοντες.

ΚΑΤΑΛΗΞΗ

Με βάση όλα τα πιο πάνω, η αγωγή απορρίπτεται με Έξοδα υπέρ των Εναγομένων και σε βάρος των Εναγόντων όπως αυτά θα υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή.

[Υπ.] Χ. Ι. Πογιατζής, Π.Ε.Δ.

Πιστό Αντίγραφο

Πρωτοκολλητής

/AI